

DROGA

naši znač *zēri ynē*
naš
la nostra voce
vār röst
glas
unsere stimme
our voice
glasilo skupine Droga

december ~ 2002

Poslovne vesti

Pogovor s
predsednikom
uprave

Naredimo nekaj
več
(Koncernska
prenova)

Cenka

Čista
proizvodnja

ČAJI SMUČARSKÉ SEZONE

1001 CVET

nagrajujejo zvestobo

Ustrezno število izrezanih znakov SLOVENIJA SKI POOL, vaše ime, priimek, naslov in davčno številko pošljite najkasneje do 31. 3. 2003 na naslov:

Droga d.d., Marketing, Industrijska cesta 21, 6310 Izola s pripisom SKI POOL.

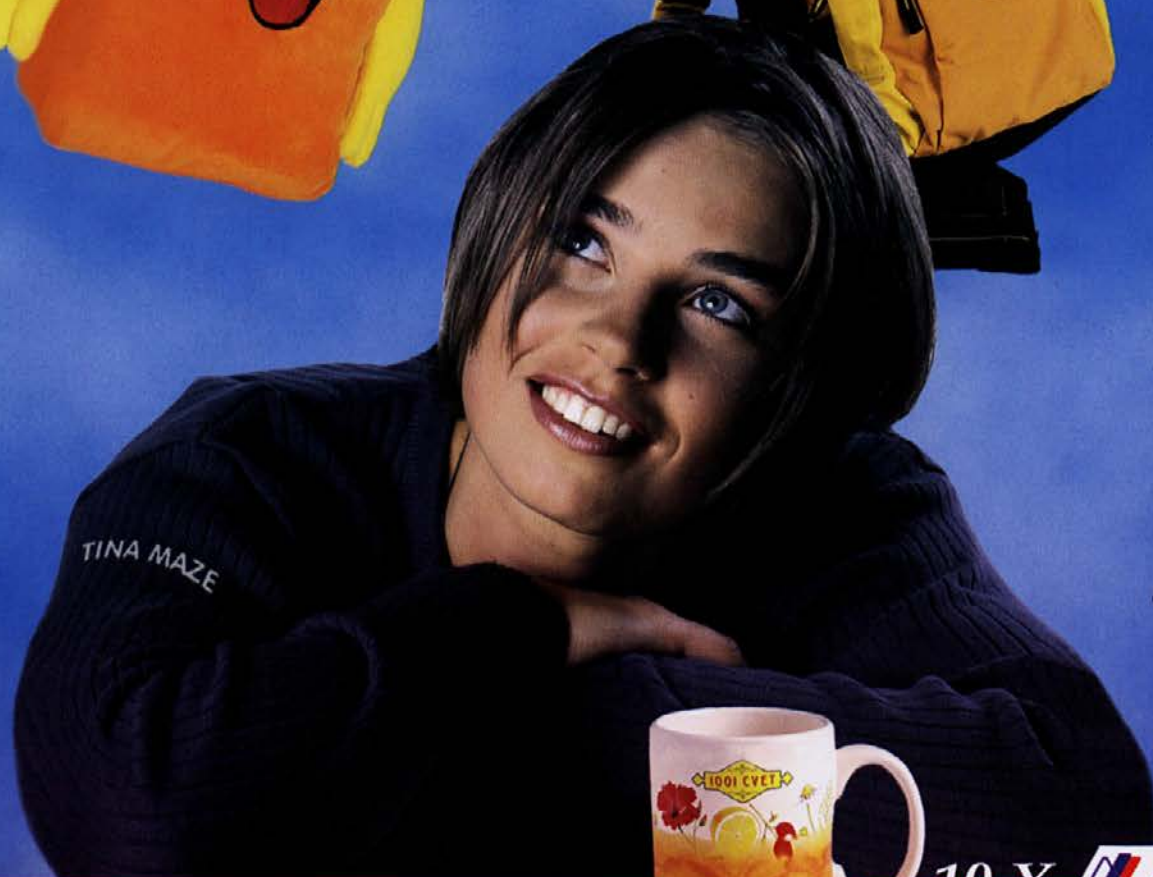
Dodatna pojasnila dobite na naši brezplačni telefonski številki 080 11 31

15 X

25 X

10 X

DROGA

Poslovne vesti**Pogovor s predsednikom uprave***stran 4***Naredimo nekaj več-koncernska prenova***stran 7***Geoka****Čista proizvodnja***stran 14***Drogino priznanje za urejeno okolje***stran 20***Koristni predlogi****Vsi so bili koristni***stran 21***Dobro je vedeti****Kaj se nam obeta novega na področju davkov***stran 22***Mi med seboj****Vzdrževalci v PC Nova tovarna***stran 24***Zares zgubiš šele takrat, ko se nehaš truditi.****Mike Ditka**

December je čas, ko se naša razmišljanja cepijo na dvoje. Materialno odvisni od dela in zaslužka se ukvarjamo z načrti in se pripravljamo na nove obveznosti. Urnik prvega delovnega tedna v novem letu je že natrpan: poslovnež ve, s kom bo imel prve razgovore, delavci v proizvodnji, šoferji in vzdrževalci že poznajo razpored izmen, nadomeščanj in službenih poti. V zraku lebdi pričakovanje sprememb in poslovnih podatkov, mrzlično hitimo zaključevati nedokončane naloge. - Obenem pa neslišno pronica v nas toplina bližajočih se praznikov.

Občutimo jih kot mehko luč, ki se drobna in neznatna približuje, se večja in razliva vse bolj široko in vse više. To bližanje nas prešinja zdaj z neskajeno radostjo, drugič z drobno, skelečo bolečino nekega davnega hrepenenja, ki ni imelo prostora, da bi razprlo krila. Zaželim si, da bi mogli sesti, poslušati donenje zvonov in razpredati lepe misli.

Taki so praznični dnevi sodobnega človeka. Razpet je med skrbmi za obstoj in hrepenenjem po trenutku neskajenega miru za domačo mizo; med pogumom, s katerim se bo moral jutri lotiti novih nalog in otročjo željo, da bi se večer ob svečah in starih napevih raztegnil tja do večnosti. Vztrajnost raziskovalca, zagrizenost garača, trmasta zagnanost borca za boljši jutri, nemir ustvarjalca - vse te lastnosti, ki so ustvarile napredek in neverjetne izume, so zaprte v občutljivi skrinjici srca, ki se zdrzne in pozabi na vso bojevitost, ko se ga dotakne drobna praznična luč.

Naša novoletna želja je, da bi ta luč vodila človeška nagnenja in stremljenja: da bi znanost in nove tehnologije bile spoštljive do okolja, v katerem bodo živeli naši potomci; da bi nam delo nudilo zadoščenje in nas pomirjalo, ne pa nam povzročalo tesnobne skrbi; predvsem pa, da bi znali in mogli nuditi dobro, prijazno besedo ljudem okrog nas. ●

Sonja Požar

Pogovor s predsednikom uprave

Majda Vlačič

Predsednik uprave nam je v novoletnem pogovoru povedal, kako uspešno je bilo odhajajoče leto. Bilo je naporno, obeta pa se nam novo, nič manj delovno. Tudi sprememb bo veliko: organizacijskih, informacijskih in kadrovskih. Novo leto bomo pričeli z novo upravo, koncernsko prenovo in z vsemi na prenovo vezanimi spremembami.

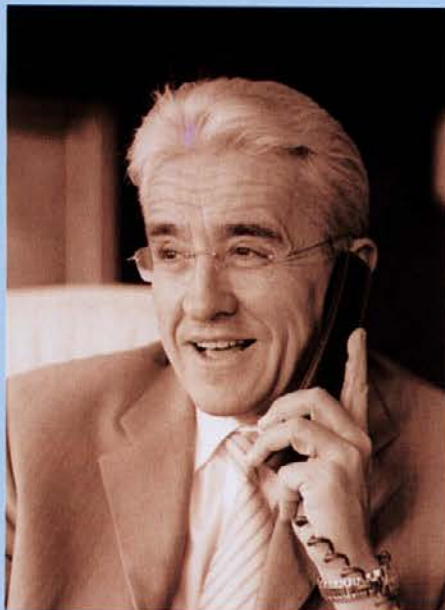
Naš glas: Kako smo poslovali?

Ocena poslovanja v letu 2002 kaže, da bo prodaja na slovenskem trgu dosegla načrtovane cilje, kar pomeni, da bomo ohranili tržne deleže nosilnih programov: kave, čaja in žitaric. Na ostalih trgih bo prodaja nekaj pod pričakovano predvsem zaradi izpada trgovskega blaga Nestleja, ki je bil vzpodbujevalec prodaje na trgu ZRJ. Nekaj manjša prodaja od pričakovane je tudi na trgih izven Evrope.

Menim pa, da bo rezultat poslovanja tak, da bo zadovoljil naše lastnike.

Naš glas: Kako so poslovala posamezna podjetja?

Že tradicionalno dobre rezultate beležimo na trgu BiH, precej pod pričakovanji pa so dosežki podjetja v ZRJ in podjetja Agroimpeks v Makedoniji. V ZRJ nismo dosegli pričakovanih rezultatov iz dveh razlogov. Podjetje ni bilo dobro obvladovano niti vodeno, zato smo ga kadrovsko obnovili. Novo leto začnemo z novo ekipo in novim distributer-

jem. Preselili smo tudi sedež podjetja iz Somborja v Beograd, saj smo menili, da je tu glavina vsega dogajanja. Drugi razlog za slabše poslovne rezultate pa sem že omenil v prejšnjem odgovoru, to je izpad trgovskega blaga Nestle.

V podjetju Agroimpeks smo pričakovali boljše rezultate, vendar smo se tudi tu soočili s kadrovskimi problemi, povezanimi z bivšima lastnikoma. Drugi razlog pa je v manjši prodaji od načrtovane.

Ostala podjetja so poslovala v okviru načrtovanih smernic.

Naš glas: Letos se je veliko govorilo o koncernski prenovi. Ali nam lahko z nekaj besedami razložite, kaj se skriva za temi besedami? Zakaj ste se odločili zanjo in kaj od nje pričakujete?

V poslovnem načrtu za leto 2002 smo si postavili cilj, da mora Droga delovati kot skupina oz. kot mati s hčerami. Droga ima enajst povezanih podjetij in koncernska prenova ne pomeni

nič drugega kot določitev jasnih pravil igre med mamami, obvladujočim podjetjem in hčerami, obvladovanimi podjetji. O pravih igrah smo se dogovorili, ko smo začeli s projektom koncernske prenove. V projekt je bilo vključenih dvanajst sodelavcev. Izbrani so bili po nehierarhičnem principu ne glede na delovno mesto, ki ga zasedajo, vendar tako, da je vsak pokrival določeno področje.

Skupina je začela delati v maju po sistemu delavnic in je končala svoje delo v novembru z dokumentom, naslovljenim Poslovna pravila Skupine Droga.

Dokument je bil že predstavljen kolegiju Droge, na decembrski seji pa bo predstavljen tudi nadzornemu svetu. Pravila obravnavajo organizacijo družbe, poslovne standarde, predvsem računovodenje v skupini, poslovno poročanje, vodenje in poslovno kulturo.

Ob tej priliki se zahvaljujem članom skupine, ki so sodelovali pri projektu in ga pripeljali do obstoječe faze. Seveda ne pričakujem, da bodo pravila skupine Droga v naslednjem letu že zaživela, pričakujem pa, da bomo dobili dovolj povratnih informacij, da jih bomo lahko še dopolnili in da bodo tako postala sestavni del našega poslovanja.

Naš glas: Ena izmed prilog Poslovnih pravil Skupine Droga bo tudi Kodeks poslovne etike. Droga podobnega dokumenta do sedaj še ni imela. Nam ga lahko predstavite?

Vsak zaposleni mora vedeti, da je del velikega sistema, ki sega ➤

◀ na področja nekdanje Jugoslavije, na Švedsko, v Italijo in v katerem pravil obnašanja ne narekuje le Droga d.d. v Sloveniji. K obvladovanju tega velikega sistema moramo prispevati vsi. Kodeks poslovne etike vsebuje pravila obnašanja zaposlenih.

Poslovna etika je kot sestavni del poslovne kulture še posebej pomembna in bo predmet široke obravnave med zaposlenimi. Pri predstavitvi dokumenta bosta imela pomembno vlogo tudi Naš glas in intranet.

Naš glas: Ste ob pripravi prenove upoštevali možnost, da bi zaradi prevelikega števila sprememb prišlo do padca delovne morale in poslabšanja klime v podjetju?

Ravno obratno. Računamo, da bomo s koncernsko prenovo izboljšali medsebojne odnose in tudi klimo v podjetju, predvsem v delu, ki se nanaša na poslovno kulturo; poskušali bomo ugotoviti vrednote zaposlenih v podjetju in jih udejaniti. Dokument naj bi predstavljal neke vrste mobilizacijo v podjetju, ne pa odpor ali padec delovne morale.

Naš glas: Kako boste prišli do povratnih informacij o tem, kaj zaposleni menijo?

Tudi naslednje leto bomo spremljali zadovoljstvo zaposlenih; morda bomo ponovno izpeljali anketo, tokrat nekoliko bolj poglobljeno, da bi ugotovili nevtralične točke, ki povzročajo nezadovoljstvo oz. zadovoljstvo med ljudmi. Na osnovi ugotovitev bomo seveda

sporožili ustrezne ukrepe.

Naš glas: V novo leto vstopamo tudi z novima članoma uprave, Robertom Ferkom in Nerminom Salmanom. Kako si boste razdelili področja dela?

Robert Ferko bo pokrival področje proizvodnje, kakovosti in logistike ter sodeloval s svetom delavcev in sindikatom. Nermin Salman pa bo zadolžen za področje trženja, to so nabava, prodaja, izvoz in marketing ter povezana podjetja.

Naš glas: Po kakšnem ključu sta bila člana uprave predlagana in izbrana?

Ključ je vezan na koncept petčlanske uprave po letu 2005, katerega je pred leti izbral nadzorni svet. Člani v upravi naj bi se do tega leta izmenjevali. Tako naj bi se vršil neke vrste nabor potencialnih članov uprave, ki bi bili leta 2005 pripravljeni zasedeti prosta delovna mesta v primeru odločitve nadzornega sveta za petčlansko upravo. Po sedaj veljavnem statutu je predvidena tričlanska uprava. Statut pa spreminja skupščina.

Naš glas: Kateri so pomembni cilji Skupine Droga v letu 2003?

Cilja sta predvsem dva: ohraniti pozicije na domačem trgu in povečati prodajo na vseh ostalih trgih. V številkah bi to pomenilo: v naslednjem letu naj bi dosegli 27,840 mrd prihodkov, kar je 10% več kot bo znašala ocenjena prodaja v letošnjem letu. Tu gre za prihodke skupine, od katerih naj bi na domačem trgu ustvarili 11,316 mrd prihodkov, na ostalih

trgih pa 16,524 mrd prihodkov. Povedano v procentih predvidevamo 41% prodaje na domačem trgu in 59% prodaje na tujih trgih. Delež prodaje na tujih trgih je večji od deleža prodaje na domačem zato, ker se v prodajo na tujih trgih vključuje tudi prodaja trgovskega blaga preko naše prodajne mreže Konzum Sarajevo, prodaja ostalega trgovskega blaga, ki ga prodajajo naša podjetja (izdelki Medexa in Delamarisa) ter prodaja pražene kave v Makdoniji. V strukturi prodaje med Droginimi programi izstopata prodaja kave na slovenskem trgu (52%) in mesni program paštete na ostalih trgih (66%). Prvič v zgodovini Droge ni več prevladujoča kava. V strukturi prodaje si kava deli mesto z mesnim programom. Med strateške programe pa uvrščamo tudi čaj.

Naš glas: Ali so v naslednjem letu predvideni prevzemi in nakupi podjetij?

Niso!

Naš glas: Proces dezinvestiranja smo s prodajo podjetja Soline in starega proizvodnega centra Argo uspešno zaključili v začetku leta.

Ostajajo še upravni prostori v Portorožu. Kaj bo z njimi?

Z občino Piran smo sklenili nove pogodbe o koncesiji za 25 let. Gre za objekte skladišča soli in upravne zgradbe na Obali 27 v Portorožu. Obveznosti Droge do občine so v pogodbi sedaj ➔

◀ opredeljene stvarno, v konkretnih številkah. Dogovarja mo se, da bi bivšo upravno stavbo oddali v najem. S temi prostori Droga nima posebnih načrtov.

Naš glas: Nam lahko poveste več o načrtih z Vivom?

Pred kratkim smo kupili 51% delež podjetja Vivo, d.o.o. Temeljni in glavni načrt je, da postanemo v letu 2003 glavni ponudnik cateringa v Sloveniji. Menim, da smo na dobri poti, saj je rast tega podjetja izjemna. Za leto 2003 smo že sklenili predpogodbo s Cankarjevim domom o tem, da postanemo eden izmed ekskluzivnih dobaviteljev cateringa, s čimer bo prej omenjeni cilj še bližji.

Naš glas: Ali bo v naslednjem letu prišlo do preoblikovanja Droginih proizvodnih centrov v družbe z omejeno odgovornostjo?

Z nadzornim svetom se o ne-strateških programih pogovarjamo že kar nekaj časa. V SPN za 2005 smo imeli opredeljeno, da naj bi s 1.1. ti programi oz. PC prešli v družbe z omejeno odgovornostjo. To se še ne bo zgodilo, ker smo tem programom na eni strani še nekaj dodali, na drugi pa smo imeli pogovore s potencialnimi kupci. Ne glede na to pa bo treba, in to je tudi zahteva nadzornega sveta, do naslednje seje v aprilu izdelati jasno strateško oceno o tem, kaj s temi programi oz. PC storiti.

Naš glas: V letu dni po selitvi naj bi dosegli optimalno racionalizacijo stroškov. Nam je uspelo?

Prvi cilj, ki naj bi ga dosegli z izgradnjo tovarne, je bil zmanjšanje stroškov, ki smo jih imeli zaradi dislokacije služb in proizvodnih centrov. Mislim, da nam je to uspelo. Rastejo pa nam stroški režije in tu bo treba storiti nujen poseg. Zato smo se odločili, da se bomo takoj po sprejemu LPN na nadzornem svetu lotili podrobne analize stroškov za naslednje leto. Na osnovi ugotovitev bomo poskušali izdelati ustrezen mehanizem za obvladovanje in vzdrževanje stroškov nadgradnje kot tudi ostalih stroškov.

Naš glas: Kako poteka projekt informatizacije Droge?

Z vidika Skupine Droga sta pomembni dve temeljni usmeritvi. Prva vključuje odločitev, da se vsi računalniški podatki shranjujejo v enoviti računalniški bazi Oracle (to je relacijska baza računalniških podatkov), na katero imamo vezano že večino naših aplikacij.

Druga temeljna usmeritev pa je bila ta, da smo določili enovit standard za poslovanje vseh povezanih podjetij.

V Skupini Droga bo z letom 2003 postalo temeljno informacijsko orodje, ki bo povezovalo mammo s hčerami, DIS (direktorski informacijski sistem za podporo pri odločanju). Tu se bodo evidentirali vsi ključni računalniški podatki celotne skupine.

Naš glas: Ali se v naslednjem letu obetajo tudi spremembe na področju nagrajevanja?

Radikalnih sprememb ne načrtujemo. Proučujemo ustreznost korekcijskega faktorja

in njegovo vlogo pri regulaciji plač. V tem trenutku se še nismo odločili za njegovo spremembo.

Naš glas: Ali nam bo praznike polepšala trinajsta plača ali božičnica?

Na podlagi rezultatov poslovanja, ki jih dosegamo, in na podlagi ocene do konca leta menim, da ni zadržkov, da trinajsta plača ne bi bila izplačana. Izplačana bo po enakih kriterijih in približno v višini kot predhodna leta.

Naš glas: Zanima nas, ali bo Droga v naslednjem letu krila stroške dodatnega zdravstvenega zavarovanja, kot je to počela do sedaj?

S sindikatom smo se dogovorili, da v letu 2003 preide plačilo dodatnega zdravstvenega zavarovanja v breme zaposlenih in sicer kot mesečni odtegljaj pri plači. Pri dodatnem prostovoljnem pokojninskem zavarovanju pa bo Droga plačevala v letu 2003 višjo premijo in sicer v višini od 4.400 SIT do 8.000 SIT glede na starost zaposlenega.

Naš glas: Kakšne so vaše želje ob novem letu?

Vsem svojim sodelavcem želim mirne in vesele praznike, srečno in zadovoljno, predvsem pa uspešno ter zdravo leto 2003.

V imenu vseh sodelavcev in uredniškega odbora tudi vam želim to, kar si sami želite:

bolj mirno in enako uspešno leto, kot je bilo letošnje. Želimo vam tudi zdravja, sreče in vesele praznike! ●

Naredimo nekaj več...

Vasja Rebec

Kadar nam gre najbolje, razmišljajmo in delajmo kot da nam gre najslabše. V tem duhu se je maja letos pričela prva faza projekta Koncernska prenova.

Droga je prišla do razvojne točke, ko je programsko izčiščena, poslovno zaokrožena, tehnološko usposobljena in tako pripravljena na izzive pri soočanju z evropsko konkurenco in predvsem s trgi jugovzhodne Evrope.

Droga je danes nedvomno eno najuspešnejših slovenskih podjetij. Strategija rasti z nakupi povezanih podjetij, ki je bila za Drogo značilna v zadnjih letih, vztrajno premika težišče poslo-

vanja proti trgom jugovzhodne Evrope in zahteva nenehno prilagajanje vedno novim razmeram.

Zavidljivi poslovni rezultati zadnjih let pa skrivajo v sebi tudi mnogo nevarnosti, ki jih zaradi lagodnosti in kančka samovšečnosti lahko kaj hitro spregledamo.

Drogina povezana podjetja na področju proizvodnje in trženja predstavljajo nesporno konkurenčno prednost. Če pa želimo to prednost čimbolj izkoristiti, je naša dolžnost, da vsa podjetja v Skupini DROGA povežemo v enoten sistem sodobne mednarodne korporacije.

Prenova Droge d.d. in njenih povezanih podjetij v enoten

poslovni sistem je bolj ali manj **spontan** proces, ki se v želji po doseganju zastavljenih ciljev in prilagajanju nenehno spreminjajočim se razmeram poslovanja, izvaja vsak dan.

Projekt z imenom **Koncernska prenova** je nastal z željo, da se v tej pomembni razvojni fazi ne prepustimo toku dogajanj, temveč za prihodnost Skupine DROGA **naredimo nekaj več**.

V prvi fazi projekta je bilo tako najpomembnejše definirati pravila sodelovanja med matičnim in povezanimi podjetji. Skupina, ki je bila za to zadolžena, je bila sestavljena tako, da je bila zagotovljena zastopanost vseh poslovnih funkcij in zadostna pestrost hierarhičnih nivojev. Nastal je dokument Poslovna pravila Skupine DROGA.

Dokument Poslovna pravila Skupine DROGA je rezultat skupinskega dela in interdisciplinarnega pristopa. Obsega pet sklopov: organizacijo, poslovno standardizacijo, poslovno načrtovanje in poročanje, vodenje in poslovno kulturo. Gradivo je sestavljeno iz pravil oz. usmeritev in pa referenčnih dokumentov, ki natančneje opredeljujejo posamezne sklope.

V sklopu **Organizacija** Skupine DROGA se najpomembnejša sprememba skriva prav v besedi skupina. Bistveno je, da se vsi čimprej zavemo, da Droga ni več samo matično podjetje, da to tudi niso le povezana podjetja, ➤

Nadzorni svet družbe Droga d.d. je na seji dne 7.11. 2002 imenoval nova člana uprave, Roberta Ferka (na sliki desno) in Nermina Salmana, ki bosta prevzela funkciji s 1.1.2003.

8

◀ temveč predvsem Skupina DROGA. **Poslovna standardizacija** je najobsežnejši sklop dokumenta, kjer so po posameznih področjih opredeljena enotna merila znotraj Skupine DROGA ter definirana pravila sodelovanja med matičnim in povezanimi podjetji. Sklop **Poslovno načrtovanje in poročanje** postavlja vsebine načrtovanja in poročanja v Skupini DROGA na skupni imenovalec.

V sklopu **Vodenje** pa so vsebinsko in terminsko definirani kolegiji Skupine DROGA, matičnega in povezanih podjetij.

Dokument zaključuje **poslovna kultura**, ki je nedvomno ključnega pomena v zahtevnem procesu preoblikovanja Droge. Samo ustvarjanje skupne

poslovne kulture ob spoštovanju edinstvenosti vsakega posameznika nas lahko združi v nekaj več kot le skupino podjetij.

Poslovna pravila Skupine DROGA so namenjena tako matičnemu kot povezanim podjetjem za enotno in usklajeno delovanje sistema. Njihova uporaba v praksi bo zahtevala dopolnitve, prilagoditve ter izdelavo še dodatnih spremljajočih dokumentov.

Dokument tako postavlja ogrodje za skupno in usklajeno poslovanje ter ponuja pomoč in orodje v obliki pravil, usmeritev in referenc za oblikovanje naše skupne prihodnosti. Dokument se bo nedvomno še spreminjal.

Potrebne bodo prilagoditve in dopolnitve, predvsem pa izvajanje in soočenje s prakso. Dokument bo rasel in se razvijal tako, kot bo rasla in se razvijala ideja Skupine Droga.

Vsak od nas pa lahko naredi tudi nekaj več...

Skupne potenciale Skupine DROGA bomo lahko izkoristili le ob polnem razumevanju, spoštovanju in uporabi tega dokumenta, kar pa je tudi naša obveza do vseh deležnikov poslovanja za doseg skupnega cilja - globalno preoblikovane in usmerjene DROGE

* Uvodnik dokumenta Poslovna pravila Skupine DROGA (M. Čačovič) ●

Foto Jadran Rusjan

Veseli december

Nataša Klarič, univ. dipl. ekon. Primorski skladi d.d.

Težko pričakovana Novartisova kupnina za Lek je bila končno izplačana, vendar pa v prvih dneh ni prinesla na našo borzo pričakovane nakupovalne vneme, ki je značilna za "veseli december". Ob pričakovanju, kaj bo kupnina prinesla oz. koliko denarja iz tega naslova se bo vrnilo nazaj na trg, so vrednosti delnic nekaj dni po izplačani kupnini padale kot za stavo. Popravek tečajev je bilo po tako strmi rasti sicer pričakovati, vendar ga je večina pričakovala šele potem, ko naj bi bila kupnina za Lek na novo investirana. Za večino kupnine je sicer pričakovati, da se bo prelila nazaj v vrednostne papirje in vzajemne sklade, nekaj prilivov bodo skušale prestreči tudi banke, nekaj pa ga bo šlo v potrošnjo.

Tudi novi Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (ZISDU1) je bil končno sprejet. Končno zato, ker je skozi roke vladnih in parlamentarnih uradnikov v zadnjih mesecih šlo nešteto verzij tega zakona, sprejemanje novega zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje pa se je tako prelevilo v pravo dolgočenje. Zakon prinaša kar nekaj sprememb, tečaje pidov pa sta v preteklih tednih gnali gor zlasti dve predlagani spremembi. Prva bo omogočila preoblikovanje pidov v vzajemne sklade, zaradi česar se bo verjetno vrednost pidovskih delnic počasi le približala realnejši, knjigovodski vrednosti, druga pa bo investi-

cijskim skladom omogočila kupovanje delnic in kuponov drugih investicijskih skladov, kar je ob vse manjšem številu naložbenih možnosti na domačem trgu več kot dobrodošla sprememba. Ker lahko obe spremembi pripeljeta do povečanega povpraševanja po delnicah pidov in idov in s tem do višjih ravni tečajev, utegnejo biti pidi in idi hit obdobja po Leku.

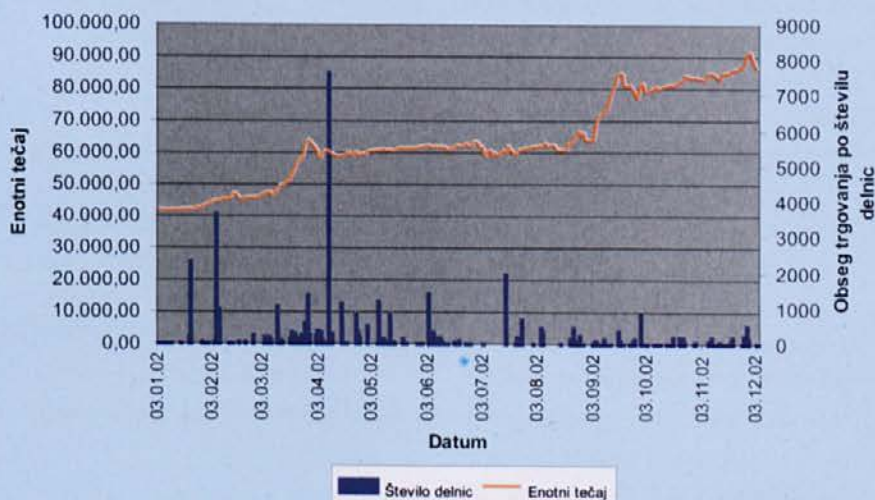
S tekočim mesecem se zaključuje leto 2002, zato je prišel čas za kratek povzetek. **To je bilo eno najuspešnejših let na Ljubljanski borzi**, saj je vodilni indeks SBI 20 letos porasel kar za 58 odstotkov. Lahko bi ga poimenovali tudi leto prevzemov, saj se je zgodilo kar pet pomembnih. To je bil tudi eden glavnih vzrokov, da so tečaji poleteli v nebo.

O prevzemu se je govorilo tudi za Drogo, ki naj bi jo prevzel Nestle, vendar so se govorice izkazale za neresnične. Tečaj Droge je v tem letu pridobil več kot 100 odstotkov in se 27. novembra povzpел do zgodovinsko

sko najvišje vrednosti 96.800 tolarjev, kar je prikazano tudi v priloženi sliki. Droga nadaljuje prodor na trge nekdanje Jugoslavije, kar se nedvomno odraža tudi v tečaju delnice, ob doseganju dobrih poslovnih rezultatov pa ima ta še nekoliko potenciala za rast.

Denarja, ki čaka na pravi trenutek za ugodne nakupe, je na pretek in z drsenjem tečajev v prihodnjih dneh lahko pričakujemo ugodne okoliščine za nakup, saj se bo sveži denar prej ali slej reinvestiral v nove obetajoče naložbe. Vsekakor je treba pri tako visokih tečajih delnic k izbiri naložb pristopiti zelo selektivno. Najmanj tvegane so bolj konservativne naložbe, to so obveznice ali tisti vzajemni skladi, ki imajo več kot polovico portfelja v obveznicah. ●

Gibanje tečaja in obseg trgovanja z delnico DRPG v letu 2002

Novosti sa tržišta BIH

Jasmin Zulčić
Edina Dilberović

❖ Za mjesec decembar organizirali smo kampanju branda BARCAFFE (štampa + radio) jer je riječ o pretprazničnom periodu (vrijeme pojačanog interesa za kupovinu). Po prvi put koristimo nova kreativna rješenja (radio jingle i štampani oglas za BARCAFFE Classic i BARCAFFE Orient). Jedno takvo rješenje možete pogledati i u prilogu. Do 15.12.2002., u toku je bila i mini nagradna igra BARCAFFE u objektima KONZUM & STOP i MERCATOR, a izvlačenje održalo se 16.12.2002. u 18,00 sati u MERCATOR-u, kada smo sa ovim kupcem planirali i organizirati "DAN DROGE U MERCATORU".

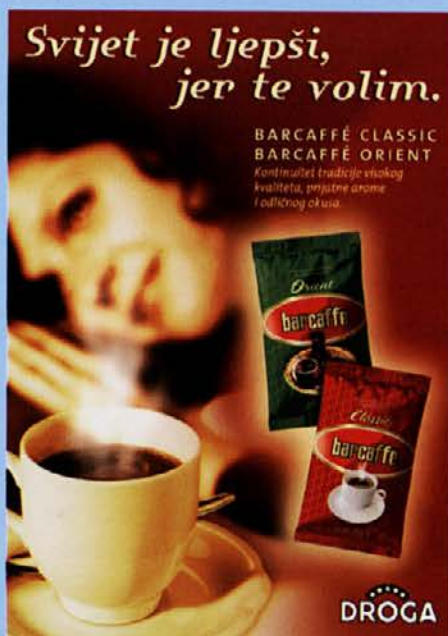
❖ Kao što smo obećali, obavještavamo vas i o uspješnom završetku međunarodnog košarkaškog turnira za mlađe starosne kategorije dječaka i djevojčica "ARGETA JUNIOR BASKET 5x5" koji je uspješno okončan 17.11.2002., svečanom dodjelom diploma i nagrada. Učestvovalo je preko 150 ekipa (više od 1.000 košarkaša) iz Dubrovnika, Herceg Novog, Bara, Slavonskog Broda, Cazina, Tuzle, Bugojna, Zenice, Olova, Goražda, Sarajeva, a odigrano je oko 350 utakmica u obje konkurencije. Primili smo i zahvalnicu od strane našeg partnera u ovom projektu (Košarkaška škola "RIN FAMILY", Sarajevo).

Nadamo se da ćemo i ubuduće učestvovati u ovakvim i u sličnim akcijama.

Novice iz BiH (Prevod)

❖ V decembru smo organizirali akciju v okviru BZ Barcaffe, saj je to predpraznični čas, ko so nakupi večji. Predvajajo se novi spoti - nove kreativne rešitve tiskanih oglasov in radijskih sporočil za Barcaffe Classic in Barcaffe Orient. Petnajstega decembra se je zaključila mini nagradna igra Barcaffe, ki je potekala v objektih Konzuma & Stopa in Mercatorja. Žreb je bil objavljen 16.12. ob 18. uri v Mercatorju, kjer je bil organiziran dan Droge.

❖ U saradnji sa kolegama (gđa Jana ALIĆ i gsp. Armando TUL), pripremili smo nagradnu igru za slijedeći broj dječjih časopisa Male Novine i Vesela Sveska, u kojoj kao nagrade planiramo darovati košarkaške lopte, školski pribor, ... Dizajn materijala za ovu nagradnu igru kao i nagradni zadatak vrlo su interesantni.

❖ Intenzivno teku pripreme za veliku nagradnu igru DROGA (svi naši brandovi) koja će trajati do polovine 2003., a kao glavnu nagradu posebno izdvajamo automobil GOLF IV. Ostale nagrade će biti vezane za obim kupovine. Također radimo i na planu oglašavanja u medijima koje će predstavljati podršku nagradnoj igri.

❖ Kot smo vam obljubili, vam sporočamo, da se je mednarodni košarkarski turnir za mlađe starostne kategorije dečkov in deklic 'Argeta Junior basket 5X5' 17. novembra 2002 uspešno zaključil s slavnostno podelitvijo diplom in nagrad. Sodelovalo je preko 150 ekip (več kot 1000 košarkarjev) iz Dubrovnika, Herceg Novega, Bara, Slavonskega Broda, Cazina, Tuzle, Bugojna, Zenice, Olova, Goražda in Sarajeva ter odigralo okoli 350 tekem. Za sodelovanje v projektu smo prejeli tudi zahvalo partnerja - Košarkarske šole RIN FAMILY iz Sarajeva. Upamo, da bomo v podobnih akcijah še sodelovali.

❖ S sodelavci smo pripravili nagradno igro za naslednjo ➔

➤ številko otroških časopisov Male Novine in Vesela Sveska, v kateri bodo kot nagrade podeljene košarkarske žoge in šolski pribor. Kreativna rešitev nagradne igre in nagrad sta zelo zanimivi.

❖ Intenzivno potekajo priprave na veliko Drogino nagradno igro, ki bo potekala do polovice naslednjega leta in v kateri bodo sodelovale vse blagovne znamke. Nagrade bodo vezane na količino naku-

pa, glavna nagrada pa bo avtomobil GOLF IV. ● (M.V.)

Lasago d.o.o.

Vesna Tomac

LASAGO d.o.o. Buje je poduzeće ustanovljeno 1997. godine s kojim je Droga potpisala tripartitni petogodišnji ugovor (Droga d.d. - Droga d.o.o. - Lasago d.o.o.) o poslovno-tehničkoj suradnji pri čemu je Lasago za Drogu vršio uslugu prženja i pakiranja Barcaffe-a.

Tokom 2002. godine ostvareno je preuzimanje većinskog paketa Lasaga od strane Droge d.o.o. Buje; uložena su materijalna i tehnička sredstva, a sve u cilju zaokruživanja proizvodno-tehnološke cjeline i završenog procesa dokapitalizacije.

Hasnija Sijarić, Hanka Bašić, Salko Hodić i Goran Duvnjak

Pod nadzorom Droge d.o.o. Buje Lasagov osnovni cilj postaje proizvodnja Barcaffe-a za

hrvatsko tržište.

Podizanje organizacije i nivoa proizvodnje na visoki nivo bit će dobar temelj za uvođenje standarda ISO 9001.

U Lasagu je trenutno zaposleno 7 djelatnika.

U maju 2003. proizvodni dio bit će nadopunjen izgrađenim skladištem i upravom Droge d.o.o. Buje te će činiti jedinstvenu cjelinu.

Lasago d.o.o. (prevod)

Podjetje Lasago d.o.o. Buje je bilo ustanovljeno leta 1997. Z njim je Droga potpisala tripartitno petletno pogodbo (Droga ➤

◀ d.d.-Droga d.o.o.-Lasago d.o.o.) o poslovno- tehničnem sodelovanju, po kateri je podjetje Lasago za Drogo prazilo in pakiralo kavo Barcaffé.

Droga d.o.o. Buje je v letu 2002 prevzela večinski delež Lasaga; z vloženimi materialnimi in tehničnimi sredstvi je bil proizvodno- tehnološki del zaokrožen, proces dokapitalizacije pa zaključen.

Lasagov osnovni cilj je proizvodnja izdelkov Barcaffé za hrvaško tržišče. Postavitev organizacije in dvig proizvodnega nivoja bosta dobra osnova za vpeljavo standarda ISO 9001.

V Lasagu je trenutno zaposlenih 7 delavcev.

Načrtujemo, da bomo maja prihodnje leto ob proizvodnji zgradili skladišče in upravni del Droge d.d. Buje. Tako bomo podjetje zaokrožili v celoto. ●

SEVERINA NA SILVESTROVO KUHA POLENTO

Kdor še ni našel časa, da si ogleda popularno kuharsko oddajo Kruške i jabuke na hrvaški televiziji, si lahko na Silvestrovo, ob 21. uri na HTV1 ogleda kulinarčne spretnosti simpatične pevke Severine, ki bo oplemenitila silvestrsko večerjo s polento Zlato polje!

Tudi sicer smo že jeseni

pričeli s sponzoriranjem te zelo gledane oddaje, kjer prispevamo 2. nagrado, na Silvestrovo pa bo denarna nagrada namenjena prvemu hrvaškemu otročičku, ki bo privekal na svet 1.1.2003. In če bo mamica veselo jedla polento med dojenjem, detetu tudi mleka ne bo zmanjkalo, svetujemo iz Zlatega polja! ●

Tjaša Ulčar Jesih

Droga d.o.o. sponzorira Košarkarski klub Centar - Skopje. V šolskem košarkarskem centru je 150 otrok in mladincev v starosti od 10 do 25 let.

Zgodba o dobri strani kruha se nadaljuje

Jana Alič

Pričel se je drugi del oglaševalske akcije "Argeta, dobra stran kruha". Pripravili smo ga v sodelovanju z oglaševalsko agencijo Publicis iz Šenčurja. Predstavlja nadgradnjo prvemu delu akcije s ciljem, da povečamo razpoznavnost in kupcem približamo različne okuse paštet Argeta. Vrste kruha za argeto se tako podaljšajo in vsaka vrsta

kruha je pripravljena čakati na okus svoje paštete. Temeljno sporočilo akcije je tako "okus so različni" in med njimi lahko vsak najde tistega, ki mu je najljubši.

Akcija je potekala v Sloveniji na televiziji in v tiskanih medijih, istočasno pa smo v trgovinah v sodelovanju s pospeševalci prodaje in hostesami izvajali degustacije vseh okusov paštet in tako potrošnikom olajšali nakup-

no odločitev. Če je v nakupovalnem vozičku pristalo nekaj več paštet, smo potrošnike tudi nagradili.

Tudi v Makedoniji smo z oglaševanjem na televiziji, obcestnih plakatih, tiskanih medijih in na radiu kupcem želeli približati celo ponudbo okusov paštet, z degustacijami v trgovinah pa olajšati njihovo odločitev za nakup argete. Končno so degustacije tudi priložnost za neposreden stik s kupci in sprejemanje povratnih informacij o zadovoljstvu z okusom, z embalažo, njihovih pohval, pripomb in kakih zanimivih predlogov.

Na Kosovu smo zgodbo o argeti in dobri strani kruha začeli ustvarjati v začetku decembra in akcijo lansirali na televiziji, obcestnih plakatih in tiskanih oglasih. Oglaševanje bo podprto z aktivnostmi na prodajnem mestu, kjer bomo izvajali degustacije in nagradili najboljše kupce paštet.

Za trg Srbije pripravljamo letake, plakate in obešanke za opremo prodajnega mesta. Naročili smo degustacijske pulte in razpoznavno opremo za hostese. Ker je Argeta na tem trgu dokaj nepoznana blagovna znamka, bomo v začetku prihodnjega leta pričeli z izvajanjem degustacij in nagrajevanjem tako poslovođij kot končnih kupcev v primeru nakupa paštet Argeta. ●

Вкусовите се различни

Одберете еден кој најмногу одговара на вашиот вкус и - уживајте!
Но, Аргета нема само еден вкус, туку **пет**. Затоа ви предлагваме да ги пробате сите.

DROGA

ARGETA®

Добрата страна на лебот

DROGA

Čista proizvodnja (Smoter)

Gregor Rustja

Verjetno se sprašujete kakšno zvezo ima čista proizvodnja s smotrom. Čisto proizvodnjo lahko definiram kot odstranjevanje umazanije iz proizvodnje, smoter pa prizadevanje in težnjo za nekim ciljem. V tem članku bom skušal vzpostaviti povezavo med temi besedami.

V septembru sta se PC Nova tovarna in uprava vključili v državni projekt "Čista proizvodnja", ki ga ob podpori Ministrstva za okolje in prostor RS, Ministrstva za gospodarstvo RS in Gospodarske zbornice Slovenije izvajajo podjetje Liveo d.o.o.

Ljubljana, Kemijski inštitut Ljubljana in Stenum GmbH Graz. Po uspešnem zaključku projekta (s prikazanimi rezultati) prejme podjetje posebno priznanje, ki ga na zaključni prireditvi podeli Gospodarska zbornica Slovenije.

Kaj je projekt Čista proizvodnja?

Iz besed čista proizvodnja bi lahko razumeli, da je to samo čiščenje proizvodnih prostorov, vendar pa imata besedi širši pomen. Po definiciji UNEP-a: "Čista proizvodnja (Cleaner Production) je kontinuirano izvajanje celovite preventivne strategije varovanja okolja na procesih in proizvodih s ciljem zmanjšanja

negativnih vplivov na ljudi in okolje". Čista proizvodnja v proizvodnih procesih vključuje racionalnejšo rabo surovin, vode in energije, zamenjavo nevarnih surovin z okolju prijaznejšimi surovinami ter zmanjševanje količin in toksičnosti emisij in odpadkov v vodo, zrak in zemljo. Pri proizvodih je strategija Čiste proizvodnje osredotočena na zmanjševanje vseh negativnih vplivov na ljudi in na okolje skozi celoten življenjski cikel proizvodov, od pridobivanja surovin do končnega odlaganja dotrajanih proizvodov. Dosedanja praksa na področju varovanja okolja se je ukvarjala ➤

Datum prvega sestanka projektne skupine je sovpadal z dnevom obiska zunanjih svetovalcev.

◀ predvsem z zmanjšanjem količine odpadkov po zaključku proizvodnega procesa - t.i. "end of pipe" tehnologije (odpadki nastajajo - kaj bomo naredili z njimi?). Metodologija čiste proizvodnje pa omogoča preprečevanje vzrokov za nastajanje odpadkov (odpadki nastajajo - kje so vzroki in kako lahko zmanjšamo količino nastalih odpadkov?). Cilji vpeljave projekta so, da se dosežajo prihranki in koristi na račun:

- racionalne rabe surovin, vode in energije,
- zmanjševanja odpadkov in emisij,
- zmanjšanja stopnje negativnih vplivov na ljudi in okolje ter zmanjšanja stopnje odškodninske odgovornosti (izpolnjevanje zahtev varstva pri delu in zakonodaje varovanja okolja),
- ustvarjanja podobe okolju prijaznega podjetja.

Iz vsega povedanega lahko zaključim, da "Čista proizvodnja" vključuje vse zaposlene (proizvodne in neproizvodne delavce), delovne procese, surovine, embalaže in dobavitelje. Zaradi globalnega vidika projekta je potrebno, da se ustanovi projektno skupino, ki jo bodo sestavljali zaposleni iz različnih služb.

Okoljska skupina - SMOTER

Preden se je skupina uradno formirala, smo se nekateri člani udeležili nekaterih delavnic, zaradi pridobitev znanj in načina dela na projektu. Projekt je sestavljen iz desetih tematskih delavnic, dveh svetovalnih dnevov in obilice dela slušateljev, ker je treba

"Čista proizvodnja" vključuje vse zaposlene (proizvodne in neproizvodne delavce), delovne procese, surovine, embalaže in dobavitelje. Zaradi globalnega vidika projekta je potrebno, da se ustanovi projektno skupino, ki jo bodo sestavljali zaposleni iz različnih služb.

neprestano izpolnjevati delovne liste s podatki iz našega okolja. Pridobljeni podatki nam dajo nekatere pokazatelje o problemih, ki jih je smiselno reševati.

Okoljska skupina je bila formirana 14.11.2002 s prvim uradnim sestankom. Sestava skupine je zelo raznolika: tu lahko najdemo zaposlene iz službe za kakovost, nabave, proizvodnje, vzdrževanja in tehnično razvojne službe. Okoljska skupina, ki deluje na projektu "Čiste proizvodnje", mora biti razpoznavna, zato je potrebno, da si izbere ime. Naša skupina si je izbrala ime SMO-TER, ki je sestavljena iz začetnic besed skrb, metodičnost, okolje, tehnologija, ekonomičnost, ravnoesje. Potrditev izbranega imena ni bila težka, ker se lahko vsaka beseda znotraj imena identificira s cilji projekta. Naloge skupine so iskanje problemov in rešitev, klasifikacija problemov, koordinacija dela in poročanje. Čas obstoja okoljske skupine ni definiran, ker se projekt nikoli ne zaključi, saj se v okolju podjetja še vedno najdejo stvari, ki jih lahko izboljšamo, spremenimo ali zamenjamo.

Datum prvega sestanka pro-

jektne skupine je sovpadal z dnevom obiska zunanjih svetovalcev. Po predstavitvi projekta in delavnic, ki so se opravile do sedaj, so se v diskusijo vključili tudi sami svetovalci. Bolj podrobno so predstavili projekt, način izpeljave in izkušnje, ki so si jih pridobili med vpeljavo "Čiste proizvodnje" v drugih podjetjih. Po sestanku smo svetovalce popeljali na ogled tovarne, kjer so nas zasipali z vprašanji, odgovore in vse videno pa zapisovali v svoje rokovnike. Na koncu ogleda tovarne so svetovalci svoja opažanja predstavili direktorju PC Nova tovarna in vodji SK. Podali so tudi nekatere rešitve problemov, ki jih sedaj v skupini skušamo izpeljati do konca.

Na koncu bi želel zaposlene v PC Novi tovarni potolažiti, da z uvedbo "Čiste proizvodnje" ne bo dodatnih papirjev in obrazcev, ki bi jih bilo potrebno izpolnjevati, veseli pa bomo vsakega koristnega predloga za zmanjševanje dodatnih obremenitev okolja.

(Povzeto iz predstavitve projekta na spletni strani www.liveo.si) ●

Čokolada - pijača bogov

Manuela Ferenčič Meden

V začetku je bila pijača...do ploščice pa dolga pot

Izum čokolade lahko pripišemo Aztekom, Maji pa so prvi začeli gojiti kakavovec kot kulturno rastlino. Prvotna čokolada je bila precej drugačna od te, ki jo poznamo danes. Iz kakavovih zrn so namreč znali pripraviti le napitek - Azteki so to krepčilno pijačo imenovali "xocolatl". V Evropo je prva kakavova zrna seveda prinesel leta 1502 Krištof Kolumb, a Španci niso vedeli, kaj bi z njimi počeli, dokler ni azteškega vladarja Montezuma obiskal Cortez in spoznal takratno čokolado - grenek zvarek iz praženih zdrobljenih kakavovih zrn, namočenih v vodi z dodatkom začimb in koruznega škroba za gostitev.

Leto 1828 štejemo kot začetek "moderne čokoladne dobe". Nizozemec Van Houten je takrat patentiral postopek prešanja kakavovega masla iz praženih kakavovih zrn. S tem je pridobil

kakavovo pogačo, iz katere je z mletjem nastal kakavov prah. Van Houten je kakavov prah obdelal z alkalijami ("dutching") in dosegel, da se je prah bolje mešal z vodo.

To je bila osnova za vse nadaljnje izdelke. Leta 1849 je Anglež Fry izdelal to, kar danes ocenjujemo kot prvo jedilno čokolado.

Švicarji so z vso pravico vodili v svetu na področju čokolade. V drugi polovici devetnajstega stoletja so namreč izumili cel kup postopkov, s pomočjo katerih lahko uživamo v današnji čokoladi. Najprej se je Daniel Peter spomnil, da bi čokoladi dodal mleko v prahu (ki ga je pred tem izumil Henri Nestle) in s tem izumil mlečno čokolado. Na koncu pa je Rudolphe Lindt pogruntal še postopek konširanja ("conching"), to je neke vrste mešanja, s katerim je zelo izboljšal kakovost in aromo čokolade.

Sama znana imena so bila osnova za uspešna podjetja, ki še danes veljajo za vodilne svetovne

proizvajalce čokolade. Sodeč po neprimerljivosti Lindtove današnje čokolade z ostalimi kaže, da drugi proizvajalci še vedno niso popolnoma pogruntali vseh Lindtovih skrivnosti.

Od zrna do sladke omame

Kakavova zrna zrastejo na kakavovcu, ki ga je Linne leta 1775 poimenoval Theobroma Cacao, kar pomeni "hrana bogov". Kakavovec je drevo, ki uspeva ob ekvatorju. Ne prenese močnega sonca in zato raste v senci drugih dreves. Prvi kakavovci izvirajo iz Mehike, Venezuele in Ekvadorja, danes pa je 70% svetovne proizvodnje kakava skoncentrirane v Afriki, predvsem na Slonokoščeni obali, v Gani, Nigeriji in Kamerunu.

Ko kakavova zrna izluščijo iz lupine se šele začne dolg proces pretvorbe v kakavov prah in čokolado. Praženju kakavovih zrn sledi mešanje različnih sort kakavovih zrn, ki je zelo pomembno in skrbno varovana skrivnost proizvajalcev čokolade. Nekaj takega kot skrivnost dobre kavne mešanice. Mešanica kakavovih zrn gre najprej na mletje, pri čemer se zaradi proizvedene toplote kakavovo maslo (ki ga je 50%) v mešanici stopi. Iz dobljene kakavove mase s pomočjo hidravličnih preš izločijo kakavovo maslo. Kakavova masa, ki ostane (brez izločenega kakavovega masla) je kakavova pogača. Ta še vedno vsebuje 10-12% maščob in iz nje z mletjem dobimo kakavov prah. Ta postane z dodatkom sladkorja tisti kakav, ki ga uporabljamo za napitke.

Sam postopek izdelave ➔

◀ čokolade se s tem šele dobro začne. Kakavova masa potuje v gnetilec, v katerem se vse sestavine (kakavova masa, kakavovo maslo, sladkor, mleko v prahu) dobro premešajo. Vse sestavine - prašnate in tekoče - se povežejo v maso, ki že diši po čokoladi, nima pa še izrazite arome in jo na jeziku občutimo kot "peskasto". Delci so še pregrobi, zato masa potuje dalje skozi sistem valjev, da se delci še bolj zdrobijo do velikosti 15-20 tisočink milimetra. Taka čokolada je še vedno trpka in grenka in s postopkom konširanja dosežemo, da se posamezni okusi in arome združijo v eno. Konširanje je neke vrste mešanje v kadeh, v katerih pri temperaturi do 80°C čokolado obdelajo mehansko in termično. Ta postopek traja kar do 48 ur, odvisno od željene kakovosti. Na koncu nastane tekoča čokoladna masa, ki jo izpostavijo še procesu prekrystalizacije. Čokoladno maso najprej ohladijo s 50 na 28°C in nato ponovno nekoliko segrejejo. Znotraj čokoladne mase se tvorijo majhni kristalčki kakavovega masla, struktura čokolade je žametna in homogena in primerna za izdelavo slastnih dobrot.

Zdravju koristna ali zdravju škodljiva?

Čokoladi v glavnem pripisujemo same slabe lastnosti in na splošno smo prepričani, da je to nekoristna slastna razvada. Povzročala naj bi akne, gnitje zob in naj bi bila popolnoma brez hranilne vrednosti. Po drugi strani pa jo (podzavestno) uporabljamo kot antidepresivno

sredstvo in celo kot afrodiziak.

Seveda nič od tega ne drži popolnoma. Povezavo med hrano in aknami so že zdavnaj ovrgli, zobje zaradi čokolade ne gnijejo nič bolj kot zaradi kateregakoli drugega sladkorja.

Raziskave so potrdile visoko vsebnost polifenolov v kakavu, še posebej katehinov in procianidinov. Polifenoli so antioksidanti, ki uničujejo proste radikale in naj bi na ta način delovali kot preventiva proti srčnožilnim obolenjem. Sestava polifenolov v kakavu je podobna sestavi polifenolov v pravem čaju in rdečem vinu. Do sedaj opravljene raziskave na tem področju so spodbudne, a še niso dokončno potrdile antioksidativnega delovanja na človekovo zdravje.

Čokolada ima visoko energijsko vrednost in je idealna hrana ob velikih fizičnih naporih. Poleg tega vsebuje zelo zanimiv izbor oligoelementov (magnezij, kalcij, železo, fosfor, kalij) in vitamine. 125 g čokolade vsebuje enako količino kofeina kot ena skodelica kave.

Na Harvardski univerzi so izvedli obsežno raziskavo na 7841 ljudeh, starejših od 65 let in ugotovili, da ljudje, ki uživajo čokolado trikrat mesečno, živijo dlje. A tudi tukaj ne gre pretiravati - 100 g čokolade vam "podari" 600 kalorij !!

Izdelki iz kakava - kaj sploh je kakav in kaj čokolada

Kakavov prah je osnovna sestavina za celo množico izdelkov. Iz njega lahko izdelujemo razne kakavove napitke, čokolade (jedilno, mlečno in čokolado z lešniki in raznimi drugimi ➤

◀ dodatki), čokoladne bonbone, namaze, peciva in seveda čokoladna jajca - s presenečenjem ali brez.

Zahteve za posamezne izdelke običajno opredeljujejo pravilniki (v Sloveniji je veljaven še vedno star jugoslovanski pravilnik iz leta 1988), v državah evropske skupnosti pa direktive.

Osnovna razlika med kakavovimi izdelki in čokolado je kakavovo maslo. Nekaj kakavovega masla vsebuje kakavov prah že sam po sebi, razliko pa je potrebno dodati, da dobimo čokolado.

Kakavov prah brez dodatka kakavovega masla se uporablja največkrat za pripravo napitkov (oslajen kakavov prah je mešanica kakavovega prahu in sladkorja in lahko vsebuje največ 60% sladkorja, instant kakav pa poleg 20% kakavovega prahu vsebuje lahko do 75% sladkorja, instant kakavu lahko dodamo tudi mleko v prahu).

Kakav v prahu brez dodanega sladkorja največkrat uporabljamo v gospodinjstvih za peko raznih peciv.

Osnovne zahteve za čokoladne izdelke so naslednje:

Vrsta izdelka	Vsebnost kakavovih delov	Vsebnost kakavovega masla	Vsebnost snovi mlečnega izvora
čokolada ("jedilna")	min 35%	min 18%	-
Mlečna čokolada	min 25%	min 25% skupnih maščob	min 14%
Bela čokolada	-	min 20%	min 14%

Drogina čokolada

In spet smo na začetku - pri čokoladi kot pijači.

Zaradi povpraševanja gostincev smo se v Drogi odločili pripraviti nov izdelek, ki niti ni tako nov, saj je naslednik pred

nekaj leti izumrlega Chocopartyja. Gre za porcijsko pakirano mešanico, ki jo je potrebno zmešati z mlekom in iz katere gostinci s pomočjo pare na espresso aparatu v nekaj sekundah pripravijo skodelico slastnega čokoladnega napitka, za

katerega se je v zadnjih letih prijel ime "vroča čokolada". Žal ga zaradi stroge definicije slovenskega Pravilnika o kakovosti kakavovih izdelkov ne smemo tako imenovati. Kaj je čokolada, si lahko preberete v prejšnjih odstavkih. Zato smo ➔

➤ ta izdelek deklarirali kot "prašek za gosti kakavov napitek" in mu dali ime BALADA. Pod to blagovno znamko bodo združeni še drugi izdelki za gostinstvo, ki naj bi se vroči čokoladi pridružili v prihodnjih letih.

Balada se od običajnih kakavovih napitkov, ki jih običajno pripravljamo doma, razlikuje v tem, da ima dodano gostilo, ki poskrbi, da napitek postane gost, a še vedno dovolj tekoč, da ne izgleda kot pudling in ga ni treba jesti z žlico. Ima okus dobre mlečne čokolade in se tudi v tem razlikuje od drugih podobnih izdelkov na našem trgu (npr. Jubilee), ki so po okusu bolj podobni jedilni čokoladi.

Izdelek je namenjen izključno za prodajo v gostinstvu, pretežno za lokale, v katerih smo že prisotni z našimi čaji in seveda s kavo Barcaffe. Prodajna enota je komercialni karton, ki vsebuje 20 vrečk, vsaka zadostuje za pripravo ene skodelice napitka.

Najslajše na koncu - še vedno v navezi s čokolado -

AJDOVA TORTA

Vsi vemo, kako idealno živilo je ajda, a zaradi specifičnega okusa ne tekne vsem. Poskusite za praznike presenetiti svoje otroke in goste z izredno okusno torto, ki vsebuje ajdovo kašo in uspeh je zagotovljen! Pa naj recept ne ostane le vaša skrivnost! Sladico so razvili mojstri kulinarike v restavraciji Maestro.

Po osnovnem navodilu skuhamo 80-100 g ajdove kaše in jo odcedimo. 200 g masla penasto vmešamo, dodamo 100 g sladkorja in 5 rumenjakov ter spenimo. Primešamo še 50 g grenkega kaka in čokolade v prahu, zmešane s 100 g bele moke in pecilnim praškom. Na koncu narahlo vmešamo še ajdovo kašo in sneg iz beljakov. Poljuben model namažemo z maslom in vanj nadevamo maso. Pecimo 20 minut v pečici, segreti na 170 °C. Počakajte, da se pecivo ohladi.

Nad soparo raztopimo 100 g jedilne čokolade in primešamo še malo olja, da je čokolada bolj voljna. Pecivo po vrhu premažemo z marelično marmelado in prelijemo s čokolado. Postavimo v hladilnik, da se čokolada dobro strdi. Pecivo ponudimo narezano na tortne rezine ali kocke. ●

Droga je prejela priznanje za najlepše urejeno delovno okolje

Na Gospodarski zbornici Slovenije so v okviru projekta Urejeno delovno okolje in vseslovenskega projekta Moja dežela - lepa in gostoljubna, ki ga koordinira Turistična zveza Slovenije, že osmo leto zapored izbrali najlepše urejena delovna okolja.

V Drogi smo letos v projektu sodelovali prvič in dosegli odlično 1. mesto v kategoriji velikih podjetij.

O nas je komisija zapisala:
Droga je v Izoli na novi lokaciji lahko primerno uredila tehnološke procese in ustvarila druge pogoje, ki ji omogočajo takšno raven urejenega delovnega okolja.

Ob dolgoročno oblikovani strateški poslovni politiki in poslovnih načrtih do leta 2005 je še posebno pomembno, da je družba zaradi vse večje aktualnosti okoljske problematike dogradila sistem kakovosti s sistemom ravnanja z okoljem po zahtevah standarda ISO 14001.

Priprava in sprejemanje okoljske politike, prepoznavanje in ocenjevanje okoljskih vidikov, določanje okoljskih ciljev, priprava postopkov okoljskega komuniciranja so bili pomembni koraki na tej poti.

Družba je postavila temelje učinkovitega in uspešnega sistema ravnanja z okoljem.

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

podeljuje

Priznanje

za 1. mesto

*za najlepše urejeno delovno okolje
v Sloveniji*

Droga d.d.
v kategoriji velikih družb

dr. Marjan Račič
predsednik TZS

Ljubljana, 26. november 2002
datum

mag. Jožko Čuk
predsednik GZS

Moja dežela, lepa in gostoljubna

Slovesna podelitev priznanj je bila 26. novembra v hotelu Paka v Velenju.

Nagrado je v imenu Droge prevzel generalni direktor in predsednik uprave Matjaž Čačovič. ●

Služba za odnose z javnostmi

Veliki in drobceni - vsi so bili koristni

Peter Fatur

Letos smo v Drogi ponovno izbrali naše najboljše inovatorje. Tokrat že tretje leto zapored, zato si upam reči, da je postala svečana prednovoletna podelitev priznanj že košček Drogine tradicije. In prav je tako.

Kajti Drogini inovatorji si zaslužijo pozornost. Tega, kar počno, jim ne bi bilo treba početi. Nihče jih ne sili, da razmišljajo drugače, širše od ustaljenih postopkov in navodil. Lahko bi rekli: Nisem zato v službi, da mislim, mislijo naj šefi. Pa tega ne rečejo. Ker se zavedajo, da vsi sedimo v isti barki. Ker jim je iskanje novih poti in novih resnic v veselje in v zadovoljstvo. Zato smo v Drogi v teh treh letih zbrali že 500 koristnih predlogov. Med njimi so bili taki, ki so olajšali delo, in taki, ki so prihranili lep kupček denarja. Bili so zelo veliki in tudi čisto drobceni. Skupno pa jim je bilo eno - vsi so bili koristni. Zaradi takih predlogov in takih ljudi danes lahko rečemo, da inovativnost v Drogi postaja način dela.

Našim najboljšim inovatorjem iz preteklih dveh let se je pridružila nova trojica. Tokrat ni odločal žreb, tako kakor v našem spomladanskem natečaju. Tokrat smo iz množice skoraj 200 koristnih predlogov poskušali izluščiti tiste, ki so po kakovosti še posebej izstopali. Konkurenca je bila kot vsakič doslej ostra. Vem, da bi si tudi marsikateri drugi koristni predlog zaslužil enake časti... Pa vendar, v vsaki kategoriji je samo

eno mesto in komisija je naposled odločila soglasno.

Drogini inovatorji leta 2002 so:

- Priznanje za najkoristnejši predlog leta 2002: **Devit Bratuša** iz PC Nova tovarna za predlog Ločevanje tehnološke vode od maščobe.
- Priznanje za največje število koristnih predlogov v letu 2002: **Slavko Kovačič** iz PC Zlato polje
- Priznanje za ekološki koristni predlog leta 2002: **Mladen Babić** iz PC Nova tovarna za predlog Povečanje kapacitete postrojenja za ekstrakcijo.
- Najinovativnejša organizacijska enota v letu 2002: **PC Zlato polje**

Vsem nagrajencem od srca čestitamo!

P.s. Pred poletjem bomo pa ponovno izžrebali kakšno kolo.

Utemeljitev priznanj

Devit Bratuša - Ločevanje tehnološke vode od maščobe

Devit Bratuša je avtor preproste, a učinkovite tehnične rešitve, ki omogoča ločevanje vode od maščobe v čistilni napravi Nove tovarne. Z izvedbo koristnega predloga se je bistveno znižala količina odpadnega produkta in s tem strošek njegovega odstranjevanja.

Mladen Babić - Povečanje kapacitete postrojenja za ekstrakcijo

Koristni predlog Mladena Babića je uvedel spremembo v procesu ekstrakcije na mesnem programu v Novi tovarni. Z njegovo izvedbo so se sprostile dodatne kapacitete na postrojen-

ju, zato je moč v ekstrakt predelati dodatne količine juhe, ki smo jo bili doslej prisiljeni zavreči. S tem pa se je občutno zmanjšala tudi obremenitev okolja.

Slavko Kovačič - Največje število koristnih predlogov

Slavko Kovačič je v letošnjem letu podal 19 koristnih predlogov. S svojo ustvarjalnostjo in iniciativnostjo tako nenehno dokazuje, da je priložnosti za napredek moč najti vsak dan in v vsakem delovnem okolju.

PC Zlato polje - Najinovativnejša organizacijska enota

V PC Zlato polje so v letošnjem letu našli 125 koristnih predlogov. Še pomembneje pa je, da je priložnosti za manjše in večje izboljšave našlo kar 30 sodelavcev. To dokazuje, da je v PC Zlato polje inovativnost in osebna zavzetost postala del vsakdanjika.

Kdo so bili Drogini inovatorji v letih 2000 in 2001?

- Rado Kocjančič iz PC Zlato polje
- Renato Križman iz PC Zlato polje
- Valter Mamilović iz PC Začimba
- Ernest Rebernik iz PC Nova Tovarna
- Aleš Hrvatinić iz PC Nova Tovarna
- Zoran Janošković iz PC Zlato polje

(Zaradi časovne stiske ob pripravi glasila, bomo posnetke s podelitve priznanj 14.12.2002 objavili v naslednji -januarski številki glasila.) ●

Kaj se obeta novega na področju davkov

Lilijana Hrvatini

Ravnokar smo prilagodili poslovne knjige in davčne evidence spremembam zakona o DDV, pa se nam že obetajo nove spremembe.

Vlada Republike Slovenije je na 94. seji določila besedilo **Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku od dobička pravnih oseb**. V obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije ga je poslala po nujnem postopku. V obrazložitvi je zapisano, da naj se obravnava navedenega predloga zakona v Državnem zboru RS opravi po nujnem postopku, zaradi preprečitve težko popravljivih poredic za delovanje države in zaradi pravočasne objave zakona pred 31. decembrom 2002. Takrat začne, v skladu z odločbo ustavnega sodišča, učinkovati razveljavitev prvega odstavka 12. člena Zakona o davku od dobička pravnih oseb (člen obravnava davčno priznane odhodke).

Predlog zakona o spremembah bo posegal na naslednja področja:

1. Določitev zakonske podlage za določanje odhodkov, ki se ne priznavajo kot odhodek pri ugotavljanju davčne osnove. Predlagajo, da se ministru, pristojnemu za finance, z zakonom dajo pooblastila, da v podzakonskem aktu določi prihodke, ki se ne priznavajo kot odbitna postavka pri ugotavljanju davčne osnove. Kot eno izmed meril predlagajo tudi značaj privatnosti.

2. Priznavanje amortizacije kot odhodka pri ugotavljanju davčne osnove. Znižane naj bi bile najvišje dovoljene letne amortizacijske stopnje. Nove najvišje predlagane stopnje za amortizacijo so: gradbeni objekti 5 % (sedaj 10%), oprema 25% (sedaj 33,3%), osebni avtomobili 12,5% (sedaj 33,3%).

3. Določitev zakonske podlage za določanje višine povračil stroškov, do katere se priznajo kot odhodek pri ugotavljanju davčne osnove.

4. Priznavanje oblikovanja dolgoročnih rezervacij stroškov kot odhodkov. Sedaj se priznavajo največ do višine 70% teh stroškov, po predlagani ureditvi pa naj bi se priznavale v višini 50% teh stroškov.

5. Davčne olajšave

V primeru, da bo ta predlog sprejet v predlagani obliki bo to največja sprememba in bodo pravne osebe plačale bistveno več davka od dobička.

Namesto 40% predlagajo 20% investicijsko olajšavo in uvedbo dodatne 20% davčne olajšave za naložbe v proizvodno opremo.

Olajšava naj bi bila priznana samo za investicije v sredstva na območju Republike Slovenije.

Vse navedene spremembe naj bi začele veljati s 01.01.2003, kar pomeni, da bomo letos obračunali davek od dobička pravnih oseb po sedaj veljavnem zakonu.

Sprememb pa še ne bo konec. V obravnavi je že **nov zakon o dohodnini**, ki naj bi stopil v veljavo 1. januarja 2004.

Predvideva se, da bosta z zakonom bistveno spremenjena sistem dohodnine in olajšave. Zvišali naj bi se splošna davčna olajšava in posebna davčna olajšava za vzdrževane družinske člane. Zagotovo pa bo spremenjena tudi 3% davčna olajšava, ki naj bi zajemala manj možnosti za davčne olajšave.

Odlašanje s sprejetjem zakonov verjetno res pomeni težko popravljive posledice za državo. Obstaja pa velika verjetnost, da bo sprejetje teh zakonov povzročilo nepopravljive posledice za pravne osebe in državljane Republike Slovenije - prazne denarnice namreč. ●

Foto Jadran Rusjan

Popis osnovnih sredstev in črtna koda

Tea Todorović

Medtem ko so prvi zimski dnevi zadihali s polnimi pljuči, so nas obiskale komisije za popis osnovnih sredstev. Nekateri bi dejali "nič novega", navedla pa vam bom nekaj razlogov, zakaj ni čisto tako.

Leto 2001 je za sodelavke v računovodstvu na področju osnovnih sredstev pomenilo velik izziv. Računi so se v letih pred tem vztrajno nabirali, lansko leto pa so se zaključile skoraj vse investicije. Največjo je seveda predstavljala PC Nova tovarna in nov upravni objekt, bilo pa jih je nekaj tudi v ostalih PC-jih. Prišel je torej čas, ko je bilo treba vse račune zapreti in iz njih ustvariti osnovna sredstva. Veliko pove že številka, da je bilo v preteklem

Osnovna sredstva bodo po novem označena z nalepkami s črtno kodo, popis pa se bo izvajal s čitalcem črtno kode. Samo delo s čitalcem je zelo podobno delu z mobilnim telefonom, kar danes vsak obvladuje. Čeprav je bilo v izpeljavo tega projekta vloženega veliko časa, bodo koristi vidne v prihodnjih letih. Komisije ne bodo več beležile popisa na "plahtah" papirja, ampak odčitavale črtno kodo s čitalcem. To bo koristilo tudi sodelavcem v računovodstvu, saj se bodo popisana osnovna sredstva in spremembe nahajališč avtomatsko zabeležile v sistemu, več časa pa se bo lahko posvetilo usklajevanju knjigovodskih evidenc.

letu zaključenih in prenesenih v uporabo za 6,5 milijarde tolarjev investicij. Pomislite, da sedite na stoli in drgnete komolce ob mizo, ki so vrednostno šle skozi naše roke. Prav tako stroji in objekti. Poleg tega je bila v polnem teku selitev opreme iz starih lokacij, tako da je bilo treba zabeležiti vse premike osnovnih sredstev.

Letos je stopil v veljavo nov pravilnik o popisu, ki je na novo določil odgovornost za osnovna sredstva. Težko bi bilo iskati odgovornost za osnovna sredstva, če jih ne bi imeli evidentiranih po prostorih. Naloga je bila težavna predvsem po PC-jih, saj je bila večina osnovnih sredstev vodenih le na nekaj nahajališčih (npr. pohištvo vseh pisarn na enem nahajališču).

Da bi zadevo še malo popestrili, smo se letos lotili projekta označevanja osnovnih sredstev s črtno kodo. Da bi zmanjšali

delo z usklajevanjem evidenc pri popisu konec leta, so komisije opravile medletni popis osnovnih sredstev. Tako naj bi bil zimski čas rezerviran zgolj za nanos nalepk s črtno kodo in popis s čitalcem. Zaradi vseh navedenih razlogov in zaradi števila osnovnih sredstev (nekaj manj kot 9000 jih je) pa je bilo potrebno usklajevanje osnovnih sredstev na lokaciji Izola preložiti na čas po popisu.

Rada bi pohvalila sodelavce, ki so sodelovali v komisijah za popis. Svoje delo so opravili vestno in pravočasno, kar je bilo zelo pomembno, saj smo imeli na voljo le dva čitalca za popis vseh osnovnih sredstev na vseh lokacijah. Svoj delež pri vsem so imeli tudi sodelavci iz informatike, ki so poskrbeli za informacijsko podporo. Brez sodelovanja vseh danes ne bi mogla trditi, da je bilo delo opravljeno zelo uspešno. ●

Boštjan in Diego pri popisu

Kladivo je zamenjal računalnik

Tekst in slike
Dragica Mekiš

Na uredniškem odboru niso nič kaj oklevali, ko je nekdo predlagal, naj bi predstavili "tiste naše lepe, mlade fantje..." Vzdrževalce. Tokrat v PC Nova tovarna v Izoli. Kdaj drugič pa še ostale.

Rečeno, storjeno.

Tistim med vami, ki tega še ne veste, povem, da so naši vzdrževalci nasmejani, prijazni in dobrovoljni ljudje. Berejo NAŠ GLAS in nam z veseljem, marsikaj sporočajo. Upajmo le, da bodo naslednje vrstice prebrali in razumeli, kdo lahko spreminja na bolje.

Med branjem pa ne iščite, "kdo je kaj rekel", kajti naši fantje so se dogovorili, da je zapisano njihovo skupno mnenje, njihovi predlogi in pobude, našli pa boste tudi pohvale.

➤ V novi tovarni boljši delovni pogoji

Nekje pač moramo začeti, saj vseh vzdrževalcev na enem mestu ni mogoče srečati. Eni so razporejeni v delavnici, drugi v elektrodelavnici, ena skupina dela na oddelku kava/čaji, druga na mesnem programu, nenazadnje imamo "vzdrževalce" tehnike in tehnologe, na zaključku tega potepanja pa boste spoznali tudi vodjo tehnično-vzdrževalne službe v PC NT.

Sedaj že vemo, da so naši vzdrževalci prijazni in dobrovoljni ljudje, so pa tudi enotnega mnenja glede dela v novi tovarni: **delovni pogoji so absolutno boljši, bistveno boljši, kot so bili**

Z leve proti desni spoznamo: Franka Korenika, Marina Špeha, Zvonka Kojnoka, Aleša Hrvatina, Ernesta Rebernika in Simona Raka. Fantje so "mešana družba": vzdrževalci v delavnici, na oddelku, v elektrodelavnici.

v starih tovarnah (razen velikih oči, ki jih neprestano opazujejo, kot so nekateri rekli o kamerah).

Enotnega mnenja so naši vzdrževalci tudi o tem, da je zelo prav, da NAŠ GLAS imamo, v njem pa naj bi bile še kakšne nagradne igre in pa nekoliko bogatejše nagrade za križanko.

V pogovoru so naši sodelavci povedali, da vedno bolj izginjajo meje med "mi" in "vi", oziroma med začimbarji in argovci.

Čeprav so razporejeni po različnih oddelkih, se vedno bolje poznajo in sodelujejo.

V novi tovarni so boljši delovni pogoji, imajo pa več dela. Slednje tudi zato, ker je manj zaposlenih. Letos so dobili novega vodjo, s katerim so zadovoljni. Predvsem je pomembno, da so njihovi predlogi in pobude spoštljivo sprejeti, da se o njih pogovorijo. Pri rednem delu so samostojni in odgovorni za ➤

Zvonko Kojnok, Marino Špeh in Ernest Rebernik
Marino se je tokrat znašel med dvema vodjema delavnic, a glede na njegov nasmešek sklepamo, da mu ni hudega.

Boštjan Škvarč je tehnolog vzdrževanja. Povedal je, da se pogojev dela s tistimi v prejšnji tovarni ne da niti primerjati. Imamo klimatizirane prostore, avtomatizirane proizvodne linije, nove zgradbe... Vse to pa v tehnični službi poznajo tudi z druge strani. Da bi bilo lahko vzdrževati najmodernejšo tehnologijo, je nujno sproti spremljati in osvajati njen razvoj, sicer vzdrževanja ni možno zagotoviti. "Na tem mestu moram pohvaliti vse vzdrževalce, saj so se izredno hitro odzvali in osvojili vsa potrebna nova znanja za odlično opravljanje svojega dela. Tu bi pohvalil tudi vodjo tehnične službe, Sergia Tončetiča, saj nas je že v stari tovarni pripravil na nove tehnologije, s katerimi se sedaj dnevno srečujemo."

← svoje delo. Slednje ustvarja pozitivno klimo in to zelo spoštujejo.

Seveda ostajajo še nedorečene zadeve. Tako je s krogotokom naročil za različna opravila. Na primer: neko delo, ki ga morajo narediti v delavnici, mora priti z

Ratko Sepič je vodja elektrodelaavnice. V pogovoru je med ostalim poudaril: "Z enakimi ali manjšimi, napori doseči višje rezultate!" Da so električarji "gasilci", ne sme postati pravilo.

enega mesta; se razume, da od vodje vzdrževanja. Vzdrževalci pa prejemajo naročila za delo od vsepovsod, torej tudi od zaposlenih izven vzdrževanja. To pa pomeni, da se včasih izvrši delo, za katerega se naknadno izkaže, da ni bilo potrebno...!

Zaim Kurbegović in Aleš Hrvatin

"Za mesni program smo dobili 90 % novih strojev, pri montaži nas ni bilo zraven, sedaj pa - popravljaj! Tudi stroj moraš spoznati, preden lahko ugotavljaš, zakaj ne dela. Ne bojimo se visoke tehnologije, pač pa ljudi, ki so slepo prepričani, da vse vedo..."

Povedano ne velja za nujna, izredna dela.

✎ Na angleščino bi poslali vse, na primerno usposabljanje pa še čakajo.

Pri montaži novega stroja je pomembno prvo sodelovanje. Tam pa vzdrževalcev ni.

Pogrešajo tehnično izobraževanje, usposabljanje. To si lahko pridobijo z ogledi sejmov, s seminarji. Na moje vprašanje, ali so seznanjeni, da se vsako leto pripravi program izobraževanja, ki naj pride do slehernega med zaposlenimi, je samo vodja elektrodelaavnice dejal, da ve, da obstaja.

Zgolj tečaj angleškega jezika je za delo vzdrževalcev daleč premalo, so bili enotnega mnenja.

✎ Ne dihanje nam za ovratnik...!

Nekaj pa le sporočajo kritično in odločno, naši vzdrževalci: kadar se stroji pokvarijo, nam dajte čas in mir! Ne dihanje nam za ovratnik, kdaj bo...? Hitreje bo popravljeno, če bodo deležni razumevanja in strpnosti. ➔

Gino Brajko

"Dokler se stroj ne pokvari ne pomaga nobena knjiga. Stroji so novi, zato so tudi okvare nove. Seveda bi bilo nujno tehnično izobraževanje, tega pa skoraj ni."

- ▣ Vedno bi bilo lahko bolje
- ▣ Do kdaj bo tovarna "nova"?
- ▣ Medsebojni odnosi - razčiščeni pojmi

Sprehod med našimi sodelavci, vzdrževalci strojev, smo strnili pri njihovem vodji. Sergio Tončetič je to delo prevzel letos, potem ko je v pokoj odšel dolgoletni vodja vzdrževanja Virgilio Abramič (o njegovem odhodu smo pisali tudi v NG). Takole nam je povedal: "Operativne sestanke z vodji Ratkom Sepičem, Brunom Flegom, Zvonkom Kojnokom in Ernestom Rebernikom imamo vsak petek. Sproti razrešujemo vse, kar se nabere v preteklem, in zastavimo delo za prihodnji teden. Glede selitev v novo tovarno drži, da so selitve opravljali tehnologi. Z vzdrževalci pa smo proizvajalcu izvedli predpre-

Valter Mamilovič, Robert Kozlovič in Ivan Pavlič:

Zadovoljni s pogoji dela, organizacija dela po starem, zadovoljni tudi z vodjo, predvsem pa so zelo zadovoljni s sodelovanjem z vodjo izmene. Marijo Prodan (moramo vedeti, da je sodelovanje med vodji izmen in vzdrževalci nujno in potrebno).

vzem strojev za mesni program. Kakorkoli, idealnosti ni.

Vodimo statistične evidence o pogostosti okvar strojev in to je tudi podlaga za naše redno delo. Z ljudmi pa skušam imeti

razčiščene medsebojne odnose. To je prvi pogoj za dobro delo. Sicer pa so že od nekdaj dejali, da je v tovarni najbolje, kadar vzdrževalci igrajo karte. Pa naši jih ne igrajo!" ➔

Sašo Zrimšek, Livio Bolčič in Marino Šuligoj

Oni trije so bili najbolj zgovorni. Le preberite, kaj vse so povedali: Vse stroje imajo enako radi. V novi tovarni je bistveno več računalniškega dela, saj je kladivo zamenjal računalnik. Njihov vodja je že v starem ARGU napovedoval: "Na delo boste hodili v kravati....". Kravate sicer še ni, vendar oni so zadovoljni. Lepo se razumejo in to je najbolj pomembno. Tudi oni pogrešajo tehnično usposabljanje. Potem pa še tole - malice so dobre, fantje se redijo! Pohvale za NAŠ GLAS, nagrade za križanko naj bodo bogatejše in tudi kakšna nagradna igra naj bo. Saj je že v vsakem časopisu, naj bo tudi v našem.

Poldeta Batiča je fotografsko oko ujelo pri odhodu z dela. Zaradi bolezni dela štiri ure. Glede dela v novi tovarni je mnenja, da so stare navade prešle v novo tovarno. Potrebni pa so spremembe in komuniciranje. Sicer pa Polde pravi, da je zadovoljen.

Zoran Bastjančič skrbi za rezervne dele strojev. Takole nasmejanega smo ujeli med potjo do skladišča in povedal je, da je vse v najlepšem redu. Tudi NG je pohvalil. Ali je resno mislil, nismo utegnili vprašati, saj je Zoran odbrzel.

Da je vedno lahko bolje, menijo Vojko Mrak, Aldo Dessardo, Marjan Maklič, Brane Nadižar, ki so za NAŠ GLAS marsikaj povedali.

Delovno okolje je toplo, hladno, čisto in novo. Kamere se navadiš, oni so izvajalci del - organizaciji dela se prilagajajo, tehnološke spremembe pa bi bilo treba uvajati skupaj z vzdrževalci! Fantje pa imajo dve tehtni kritični pripombi: v drugi izmeni mora biti skladišče rezervnih delov lažje dostopno in električarji morajo imeti prenosni telefon!

Na vprašanje, zakaj se stroji kvarijo (čeprav so novi), nam povedo, da je razlogov precej - slabša embalaža, uvajanje nove embalaže, surovina....

Treba bi bilo preurediti parkirni prostor, da bi bilo več prostora. Kaj pa inovacije? Začetni bum. Fantje predlagajo objavo problema in ne zgolj čakanje na predloge za inovacije, koristne predloge. NAŠ GLAS pa je v redu.

➔ Misli in povedi naših vzdrževalcev

Preselili smo se med nove zidove, vsi stroji pa niso novi.

Stroj, ki dela, se tudi kvari - četudi je nov.

Električarji delajo povsod tam, kjer se kaj trese in kjer ne sveti...

Dokler se stroj ne pokvari, ne pomagajo nobene knjige

Vsak stroj je zase celota, čarobne palice ni.

Vse je lepo in prav, le 15. v mesecu ne.

Če nihče ne naredi, bodo to storili vzdrževalci ... ➔

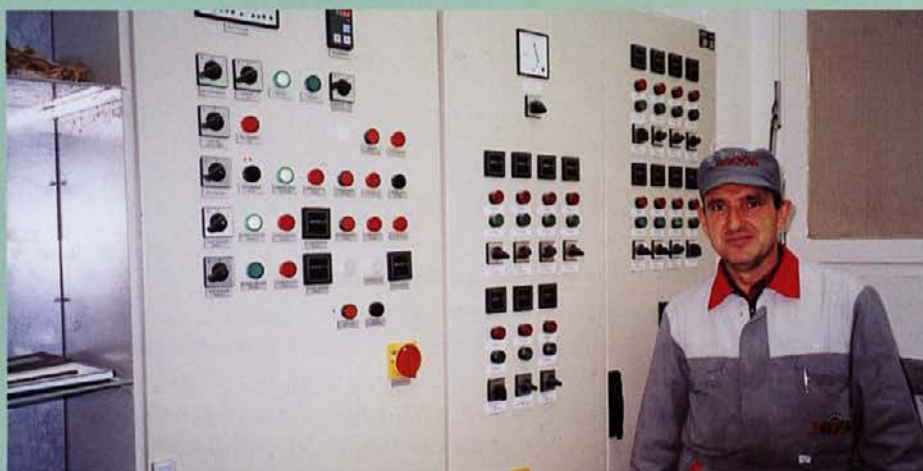

Zanimiv začetek pogovora smo imeli z Milkom Čoprežem in Diegom Delbellom. Do kdaj naj bo tovarna "nova"? Predlagata natečaj za novo ime, namesto PC NT. Diego je na oddelku mesni program nov, tako da ne more primerjati novih pogojev dela s prejšnjimi. Milko pa pove, da so delovni pogoji boljši, da pa je več intelektualnega dela in več odgovornosti. Dovolj sta informirana glede rednega dela, bereta tudi NG. Intranet? Ne gledamo ga več, ker ni nič novega. Fanta sta povedala tudi pripombo na sistem nagrajevanja za inovacije in koristne predloge: za isti predlog je lahko različna nagrada, odvisno od tega, kdo ga predlaga. Če predlog poda nekdo, ki ne dela redno na tistem področju, prejme bistveno višjo nagrado! Morebiti se bo kaj spremenilo po tej odkriti besedi... (op.p.)

- tako se dogaja, da so gasilci, ali pa, da krpajo luknje.
5. Električarji bi morali imeti prenosni telefon (službenega, se razume, op.p.).
6. Skladišče rezervnih delov v drugi izmeni mora biti lažje dostopno, zato predlagajo:
 - Ključ naj hrani vodja izmene, ne pa varnostna služba (vratar-nica).
7. INOVACIJE: problem, ki zahteva inovacijo ali koristni predlog naj bo objavljen, potem pa se izbira med najboljšimi rešitvami,
8. Pravilnik o inovacijah in koristnih predlogih se mora spreminjati v točkah, ki med zaposlenimi niso primerno sprejete.
9. Ob prihodu na delo (druge izmene, op.p.) imajo problem s parkiranjem. Pristojno službo prosijo, naj slednje uredi, in posredujejo tudi predlog: ➔

◀ PREDLOGI NAŠIH VZDRŽEVALCEV

1. Pogrešajo več praktičnega (ne zgolj teoretičnega) usposabljanja, predvsem pri dobaviteljih naših strojev.
2. Želijo obiskati razne sejme doma in po svetu, kjer bi si v živo ogledali delovanje in vzdrževanje strojev. (Predloga programa izobraževanja, ki ga pripravljajo v kadrovski službi ne poznajo.)
3. Angleški jezik seveda spada v izobraževanje, ni pa dovolj za reševanje problemov, ki nastajajo pri delu s stroji.
4. Pri njihovem delu manjka sodelovanje v prvi fazi, z monterji dobaviteljev stroja, in

Omer Hamzagič je prijeten sogovornik. Opravlja delo kotlarja. V treh izmenah. Vse mora biti stalno pod kontrolo, pove Omer. Pred seboj ima računalniški pregled dogajanja na področju klimatizacije in ogrevanja vode. Boljši pogoji dela in racionalnejša poraba energije sta bistvena pridobitev. Višja pa je stopnja psihične obremenitve (gledati na računalnik, kaj se dogaja po celi tovarni, op.p.) in odgovornosti, Omer pa je z delom zadovoljen.

Josip Markovič in Stjepan Grizelj, vzdrževalec in kotlar, imata večkrat delovne opravke tudi v upravni stavbi, skrbita za vzdrževanje sistema ogrevanja in hlajenja.

Znani so jima problemi s tem v zvezi, vendar menita, da so to izhodiščne napake, za katere mora rešitev najti izvajalec. Torej imajo lahko tudi nove stvari napake.

Višja tehnologija zahteva tudi bolj natančno delo in višjo odgovornost. O NAŠEM GLASU sta dejala: dober je, premalo ga beremo! Obljubila pa sta mi, da bosta reportažo o vzdrževalcih prebrala od začetka do konca!

“Vem, da so problemi pri organiziranju krogotoka naročil za posamezna dela, vem pa tudi, da se počasi, a vendarle zadeve spreminjajo na bolje”, je povedal Sergio Tončetič.

- OZNAKA (črte) ZA PARKIRANJE NAJ BODO POŠEVNO ZARISANE, TAKO BI PRIDOBILI DOVOLJ PARKIRNIH MEST.

Bruno Flego je vodja preventivnega vzdrževanja. In tudi kurativnega. Kaj lahko preventivno naredimo za parkirni stroj? Spoštovati je treba predpise, ki določajo, po koliko urah obratovanja moramo stroj tehnično pregledati.

Torej, treba je skrbeti, da stroj čimdlje uspešno dela, nastale okvare pa odpraviti v čimkrajšem času. Za to delo mora biti stalna povezava s proizvodnjo, pa tudi z zunanji sodelavci, bodisi proizvajalci strojev ali rezervnih delov.

Potem so tu razpored del, delovni nalogi - skratka, navezo stroji - ljudje nadzoruje Bruno.

Nikola Valjak skrbi za svoje zdravje tudi z rednim plavanjem v bazenih hotela Morje. V pogovoru mi je zaupal, da je pred 17 leti prenehal kaditi, potem ko je znal dnevno uničiti tudi do pet(!) škatlic cigaret. Bil je pomorščak in se je leta 1988 zaposlil v kotlarni v Argu. Kmalu po njegovem prihodu so za potrebe proizvodnje in gretja prenehali kuriti s premogom in prešli na kurilno olje. Takrat se je, na veselje mnogih, prenehalo kaditi iz visokega dimnika v Izoli.

Razlika med delom takrat in danes? Ha, pravi Nikola, jaz ne bi zamenjal! Čeprav, roko na srce, marsikaj ni bilo dovolj kvalitetno narejeno, razen kotlov. Kotli so O.K.

Pa še to, imajo računalnike za opravljanje dela, nimajo pa interneta. Zakaj ne? Če ga imajo vsi tisti, ki imajo računalnik... No, upajmo, da ga bodo imeli tudi fantje v kotlarni, potem ko izide tale Naš glas. Za tega pa Nikola pravi, da ga nestrpnost čakajo. Res ne preberejo vsega, ampak radi ga prebirajo.

in zapisal prof. dr. Anton Trstenjak, veliki mislec in psiholog že daljnega leta 1976:

“Bolj ko napredujejo industrializacija, mehanizacija in po njih avtomatizacija dela, tem bolj postaja tudi sam delovni proces zapleten, zahteva vedno točnejše sodelovanje vseh dejavnikov, tehničnih in osebnih, individualnih in družbenih.” ●

◀ Tako smo se sprehodili med našimi vzdrževalci. Najverjetneje so oni tisti med nami, ki so s selitvijo v novo tovarno doživeli največje spremembe pri svojem delu. In tudi tokrat lahko zapišemo stavek, ki ga je izrekel

Josipa Kraljeviča smo ujeli nazadnje, ker je bil na dopustu. Na vprašanje kako je kaj v novi tovarni, je izstrelil kot iz topa: nova tovarna, novi problemi!

Vendar, vi Josip, ste gospodarzidar. Kaj dela zidar v novi tovarni? Dela imam več kot prej, pove. Res je novo, je pa treba vzdrževati, popleskati, prebarvati. Kakšno ploščico poškodujemo mimogrede. Večkrat moram kaj postoriti preko vikenda, da se posuši. Tudi v delavnicah me občasno potrebujejo. Dela mi ne zmanjkuje. Je pa lepo doživetje, delati v tako veliki, novi tovarni.

Naj leto, ki prihaja, odnese vse zamere in slabo voljo, naj leto ki prihaja, prinese delovne uspehe, dobro voljo, in več časa za prijetne trenutke.

Naj bo leto, ki prihaja, leto zdravja in veselja, za nas, naše drage in vse ljudi tega sveta.

Nadzornemu svetu, upravi, upokojencem in sedanjim delavcem Droge vse najlepše in srečno novo leto 2003 vošči

Svet delavcev Droge d.d.

Zaposlenost v novembru

V matičnem podjetju je bilo na dan 30.11.2002 zaposlenih 627 delavcev, od tega 303 moških in 324 žensk.

Prihodi delavcev: V novembru smo sprejeli 1 sodelavko za nedoločen čas.

Odhodi delavcev: Delovno razmerje je v novembru prenehalo 28 sodelavcem.

Razlog prenehanja je bil potek delovnega razmerja za določen čas (zaključek sezone v PC Gosad).

V Droginih povezanih podjetjih je bilo na dan 30.11.2002 zaposlenih 326 delavcev in sicer v:

DROGA d.o.o. BUJE - 29 zaposlenih
DROGA d.o.o. LASAGO - 6 zaposlenih
DROGA d.o.o. SARAJEVO - 19 zaposlenih
DROGA d.o.o. SKOPJE - 21 zaposlenih
DROGA d.o.o. PRIŠTINA - 19 zaposlenih
DROGA d.o.o. BEOGRAD - 6 zaposlenih
DROGA LIVSMEDEL AB ŠVEDSKA - 9 zaposlenih
SANDRI S.p.A. ITALIJA - 32 zaposlenih
AGRO - IMPEX DROGA D.O.O.E.L. SKOPJE - 28 zaposlenih
KONZUM D.D. SARAJEVO - 144 zaposlenih
VIVO d.o.o. VINICA - 13 zaposlenih

V DECEMBRU PRAZNUJEJO OKROGLE OBLETNICE

20- letniki

Alenka KOLARIČ iz OE Uprava

Boris BEZJAK iz PC Gosad

30- letniki

Antonija ŠTURM iz PC Nova tovarna

NAŠIM SLAVLJENCEM ČESTITAMO
IN NAZDRAVLJAMO OB DELOVNEM JUBILEJU
Jubilejne nagrade se izplačujejo na podlagi 2.
točke 44. člena Podjetniške kolektivne pogodbe
družbe. ●

Svima na Drogi želimo čestitati nastupajuće praznike u ime cijelog kolektiva DROGA d.o.o. i KONZUM d.d.! Srdačan pozdrav iz Sarajeva.

Tiskovna konferenca

Na tiskovni konferenci, ki je bila 10. decembra, je predsednik uprave in generalni direktor Droge Matjaž Čačovič obvestil medije o tem, da skupina Droga vstopa v leto 2003 z novo upra

vo, koncernsko organiziranostjo in s prenovljeno marketinško funkcijo.

(V.Č.)

Sponzorstva in donacije pomembno sooblikujejo ugled Droge

Zaznavanje zanimivih sponzorskih in donatorskih priložnosti, njihovo proaktivno iskanje, sprotno spremljanje in vrednotenje učinkov je zahtevno delo, ki se ga bodo v naslednjem letu lotili v Marketingu in odnosih z javnostmi. Na tem področju se pripravljajo spremembe, tako v načinu dela kot v sami strategiji sponzoriranja, smo izvedeli od direktorja marketinga in odnosov z javnostmi Igorja Šuštarja. Več o tem bomo pisali v naslednji številki glasila. Prijetna novost bodo okrajna sponzorstva, s čimer bomo organizacijam in ljudem iz našega lokalnega okolja dali priložnost, da kandidirajo za potrebna sredstva za uresničitev svojih idej in projektov. Sredstva se bodo podeljevala na podlagi javnega razpisa, jasnih pravil sodelovanja in kriterijev izbora.

Pripravlja pa se tudi projekt sponzorstva, ki bo namenjen samo zaposlenim v Drogi. Lepa priložnost za lažjo uresničitev svojih zamisli.

(J.K.)

Izredne razmere, evakuacija in praktično gašenje z ročnimi gasilnimi aparati, ter praktična uporaba ekološkega zabojnika

Vaje na to temo so v novembru - mesecu požarnega varstva - potekale v vseh treh proizvodnih centrih.

Utrinek na fotografiji je iz PC Gosad, prikazuje pa gašenje jeklenke plina butan-propan brez gasilnih aparatov.

(A.S.)

✱ V pravni službi smo dobili novo sodelavko **Vanesso Grmek Novak**, univ. dipl. pravnico. Po treh letih dela na sodišču je zaposlitev v Drogi d.d. za Vanesso priložnost za pridobitev novih izkušenj s področja gospodarstva in ji tako predstavlja nov izziv. Vanessa bo delala v Ljubljani.

(N.B.C.)

Čajko se predstavi

Lepo pozdravljam vse ljubitelje zdravih napitkov 1001 cvet! Spoznali ste njihove blagodejne učinke in jim ostajate zvesti. Za vašo zvestobo ste zato dvakrat nagrajeni: narava vam poklanja dobro počutje, Droga pa majhne pozornosti, ki vam polepšajo dneve. Letos vam je namenila

nahrbtnike toplih barv zrelega zrnja, lične čajne skodelice, s katerih se smehljajo zdravilna zelišča, tretje darilo pa sem jaz, Drogin Čajko, čisto nov in izviren član vesele družine SKI POOLA. Ker sijem v razigranih sončnih barvah, bom dobrodošel gost vsake otroške sobe. Ker sem mehek in puhast, bodo otroci zvečer radi naslonili svoje lice

na moje in sladko zaspali. Morda si me bo skušal - namesto blazine - prisvojiti celo domači maček... Imam obliko čajne vrečke in na hrbtu žepek, v katerem bosta našla skrivališče svinčnik in drobna beležka; morda tudi znaki SLOVENIJA SKI POOL - v kolikor si boste poleg mene zaželeli še skodelico in nahrbtnik.

Moje poslanstvo je torej jasno: v sivih zimskih dneh prinesiti v vaš dom sončen smehljaj in vas od jutra do večera opominjati, da je čas za skodelico dišečega čaja 1001 cvet; kajti za čaj 1001 cvet je **primerna vsaka ura dneva!**

Nasvidenje v vašem domu!

Čajko

Še ena petdesetletnica

V četrto zlatih ljudi je 1. decembra letos vstopila tudi Sonja Krnac. Ob veselem praznovanju smo ji sodelavci izrekli prigriscne čestitke za še nadaljnjih petdeset.

(D.M.)

Facce e cartelli

Parcheggio solo per spacciatori

■ Va bene i parcheggi per donne (n° 116). Ma di fronte a questo divieto sono trascolato: parcheggio solo per spacciatori? Per fortuna no: a Portorose (Slovenia) Droga è una ditta che confeziona alimenti.

Giacomo Caleca

* FOCUS je italijanska revija, ki ima podnaslov Spoznati in razumeti svet. V rubriki zanimivih fotografij je naš sodelavec David Grižon-Mekiš našel to, kar vidite.

Pod znakom prepovedano parkiranje in ustavljanje (nahaja se pred Droginim skladiščem soli v Portorožu) je dvojezični podnapis, da je parkiranje dovoljeno le za delavce Droge. Napis je opazilo budno oko italijanskega turista, ki je poskrbel za objavo.

Novinarjev komentar pa je (približno) takšen: "Dovoljeno samo za razpečevalce! Ne, ne, na srečo (per fortuna, no), Droga v Portorožu (Slovenija) je podjetje, ki proizvaja prehranske izdelke."

(D.M.)

Skrb za okolja tudi v informatiki

Pozdravljeni v decembrski prilogi Informatika!

V informacijskem svetu se z vedno večjo podporo razširja "Linux" okolje. Kaj je to, zakaj je to tako zanimivo ter zakaj bi ga lahko koristili v našem podjetju, pa v spodnjem članku

"LINUX"

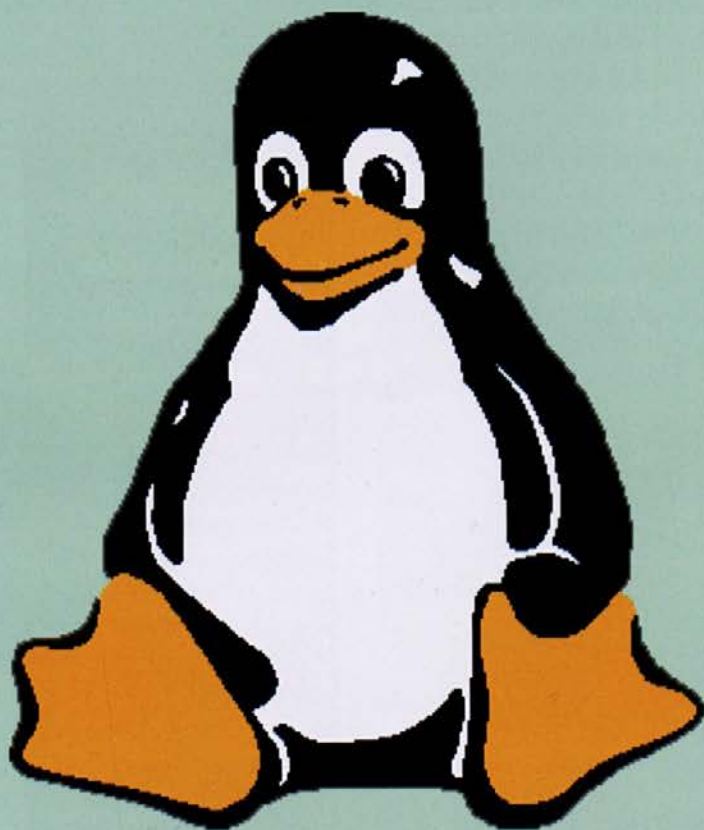
Informatiki ne moremo spati na lovorikah iz preteklosti, saj nas neprestani tehnološki razvoj sili v uporabo novih tehnologij, da lahko zagotavljamo času primerne informacijske storitve. Če hočemo ohraniti konkurenčno prednost v neprestanem boju na neizpros- nem trgu, moramo uvajati nove tehnologije, ki nam znižujejo stroške poslovanja in ohranjajo konkurenčnost. V tokratnem članku vam bomo predstavili "nov" (nov predvsem v smislu uporabe v poslovne namene) operacijski sistem z imenom Linux.

No, najprej moramo razčistiti, kaj sploh Linux je. Linux je operacijski sistem. Njegov razvoj se je začel daljnega leta 91. Finski Šved Linus Torvalds, oče linuxa, je pred enajstimi leti študiral računalništvo na univerzi v Helsinkih. Na svojem domačem računalniku se je zabaval s pisan- jem lastnega operacijskega sis-

tema, podobnega Minixu (akademski različici Unixa). Vse bi tudi ostalo pri garažnem pro- gramiranju finskega genija za last- no zabavo, če ta svojih izsledkov ne bi posredoval širši skupnosti prek Interneta. V znamenitem sporočilu je pozval vse tiste, "ki niso zadovoljni s tem, da jim računalnik deluje in zato nimajo kaj početi; ki hrepenijo po neprespanih nočeh in dobrih starih časih, ko so bili možje še možje in so si sami pisali svoje gonilnike naprav", da se mu pridružijo pri razvoju njegovega popoldanskega projekta. Linux je poleg očeta dobil še mamo: Internet. Hekerji s celega sveta so z veseljem priskočili na pomoč in linux je sčasoma dobival današnjo obliko, vseskozi pa je bil brezplačno dostopen. Danes

obstajajo brezplačne in komer- cialne aplikacije za linux. Linux je prenesen na računalnike Intel od procesorja 386 naprej, poleg njih pa še na DEC Alpha, Sparc, MIPS, ARM, 680x0 in PowerPC, Linusovi geni pa v zadnjih letih na dve zdravi hčerki.

Linux je prosti Unix. Za začetek razčistimo tri pojme. "Unix" pomeni operacijski sis- tem, ki skuša čimbolj zadostiti standardom POSIX. Linux je torej operacijski sistem vrste Unix, ki ga je dovoljeno "prosto" razširjati, kar pomeni, da je dostopna izvor- na koda, ki jo je dovoljeno pod določenimi pogoji spreminjati in razširjati. Ti so zelo fundametal- istični, najbolj znana tovrstna pravna licenca je The GNU General Public Licence (GPL), licenca ameriške ustanove Free ➔

◀ Software Foundation, ki daje vsakemu kupcu ali prejemniku programa enake pravice, kakršne ima prodajalec, vključno s pravico razširjanja programa pod istimi pogoji, in ne pozna klasičnega odnosa med izdajateljem in podpisnikom licence (ang. licenser/licensee). Popolnoma legalno ga je presneti na drug CD, prenesti z interneta ali pa instalirati na deset različnih računalnikov iz enega samega CDja.

Linux ni Windows. Namesto prijaznega okenskega okolja vas po namestitvi linuxa čaka prijavni pozornik v črni tekstovni konzoli. Programov, ki ste jih uporabljali v okolju Windows, tukaj morda ne boste našli. Spoznati morate nekaj osnovnih principov Unixa, morda boste imeli celo težave s tipkovnico in miško, namestitev okenskega sistema XFree86 pa je včasih tudi težavna. Poznati morate precej podrobnosti o vašem sistemu, denimo tip grafične kartice, vrsto miške, na katerih vratih je modem ipd. Vendar vam sistem vaš trud povrne s stabilnostjo. Ko enkrat vse deluje, deluje za vselej. Novejše distribucije, kot so Red Hat 8.0, Suse 8.1, ... so uporabniku že bolj prijazne in se grafični vmesnik XFree86 privzeto namesti ob instalaciji.

Kadar govorimo o linuxu, lahko mislimo na dve različni stvari. Eno je samo linux jedro o katerem smo govorili do sedaj, drugo pa je linux distribucija, ki navadno zapolni cel cd in pomeni jedro skupaj z vsemi uporabnimi programi.

Okoli jedra je seveda treba imeti tudi aplikacije, da lahko na

sistemu sploh počnete karkoli uporabnega. Levji delež teh programov je prispevala Free Software Foundation, ki že od 80. let spodbuja nastajanje prosto dostopnega programa. Za svoj logotip si je fundacija izbrala žival gnu in zato nekateri poimenujejo operacijski sistem tudi Linux/GNU. Na Linux CD dobite poleg operacijskega sistema in osnovnih orodij tudi celo kopico programov. Z zbiranjem programov in izdajanje CD se ukvarja več firm in organizacij. Tako sestavljen skupek, pripravljen za instalacijo se imenuje Linux distribucija. Distribucija je torej skupek operacijskega sistema in programov, pripravljenih za čim enostavnejšo instalacijo. Tako poznamo Caldera OpenLinux, RedHat, SuSe, Debian, Slackware, Turbo Linux, Stampede in tako naprej. Vsaka distribucija ima svojo bazo uporabnikov in svoje posebnosti - nekatere imajo drugačne načine nastavljanja, nekatere vključujejo tudi komercialne programe, ki se jih potem ne sme kopirati, za vse pa je značilno jedro linux in zelo podobna zasnova sistema. No tisti, ki ugibate kaj na zgornji sliki počne tale pingvin naj vam odgovorimo na vprašanje. Pingvin imenovan Tux je maskota sistema linux, našli ga boste praktično povsod in je nasploh že pravi fetiš za zagrizene uporabnike.

Morda se v njem skriva tudi razlog za popularnost linuxa, saj ima prav tako zastonski konkurenčni sistem FreeBSD za svojo maskoto pravega malega hudička...

V linuxu si lahko sami izberete videz in funkcije namizja. Zadnje čase je najbolj priljubljeno aktivno namizje KDE, ki ponuja intuitivni grafični vmesnik do programov na računalniku, na voljo so še GNOME in klasični okenski upravljalniki, znani z Unixa. Vendar bodite opozorjeni, da je za uporabo linuxa potrebno nekajkrat več znanja, kot za uporabo Windows. Izkušeni uporabniki raje uporabljajo ukazno vrstico, v kateri se da postoriti večino stvari, ki bi z uporabo miške zahtevale mirno roko in sokolje oko.

Na sliki: Linus Torvalds - nasmejani tip z očali v beli srajci - opazuje delo Alana Coxa, enega glavnih razvijalcev Linuxovega jedra.

Microsoftov operacijski sistem se je vedno lahko pohvalil s prijaznostjo do uporabnika, saj so nastavitve dokaj preproste, tako da so se z njimi sposobni spoprijeti tudi ne preveč večji uporabniki. Linux na tem področju še vedno precej šepa, saj je potrebno za upravljanje linuxa neprimerno več znanja, kar ➤

◀ tistim, ki so navajeni na okna, nikakor ni všeč. Nedvomno je tekstovni vmesnik primernejši za resnejše in bolj zahtevne uporabnike, saj imajo tako boljši nadzor nad samim sistemom (nekako boljši stik z računalniškim drobovjem). Toda tudi pri linuxu so navsezadnje poskrbeli za grafični vmesnik in pri tem lahko izbiramo celo med nekaj različicami, kot so GNOME, KDE ...

Kljub vsemu Microsoft s svojim izdelkom obvladuje še vedno kar 85 odstotkov trga operacijskih sistemov, namenjenih osebnim računalnikom. Z borimi desetimi odstotki mu sledi Macintoshov MacOS. S širjenjem linuxa in glasnimi zahtevami uporabnikov po prijaznejših nastavitvah se lahko zgodi, da bo tudi ta, še vedno tako zanesljivi izdelek podlegel nestabilnosti.

Na zrelost operacijskega sistema in odločnejši vstop v poslovni svet kaže tudi podatek o vedno širšem krogu linuxovih privržencev, med katerimi so velika imena, kot IBM, HP, Intel, Sun, Corel ... Vse več podjetij, ki ponujajo strežnike, le-te prodajajo skupaj z že "naloženim" linuxom. Trenutno se uporablja linux v poslovnem svetu v glavnem na strežnikih, kjer se poganjajo HTTP, PROXY, DNS, FIREWALL servisi. Največji delež ima linux pri WEB strežnikih v internetu (preko 50 %).

Prva linux konferenca v Sloveniji se je zgodila med 30.09.2002 in 01.10.2002 v Portorožu, kjer smo se seznanili s projekti, ki potekajo na področju "proste programske opreme" v Sloveniji in po svetu. Veliko je

bilo govora o novostih v novem razvojnem jedru 2.5.x. Posebni gost konference je bil "karizmatični" Jon "Maddog" Hall.

Jon Hall je izvršni direktor organizacije Linux International - ta združuje podjetja, ki podpirajo prosto razširljivo programje, predvsem linux. V računalniški industriji deluje že več kot trideset let, kot programer, načrtovalec in administrator sistemov ter kot profesor na dodiplomski stopnji. Delal je v majhnih in velikih podjetjih vključno z Bell laboratories in Digital equipment corporation, kjer se je tudi srečal z Linusom, očetom linuxa. Vzdevek Nadimek maddog (pobesneli pes) so mu nadel študentje, pa tudi sam se tako predstavlja.

Na vprašanje, kdaj lahko pričakujemo razmah linuxa na osebnih računalnikih je povedal: Pred leti so me mnogi spraševali, kdaj bo linux nared za namizja. Pričakovali so, da bom rekel „drugo leto“. Sam sem napovedal leto 2003 ali 2004. Linus Torvalds je nedavno celo napovedal, da šele leta 2005.

Razlog za to je enostaven - pripraviti je treba programe, izobraževalne tečaje, preverjanje znanja, in drugo. Vse to se že dogaja, vendar pa bodo dogodki po mojem kritično maso dosegli čez dve leti. Takrat bo linux pripravljen za uporabo v namiznih računalnikih.

V Drogi d.d. trenutno testno poganjamo 3 strežnike z Red Hat Linux operacijskim sistemom. Vzpostavili smo testni poštni strežnik Lotus Notes, aplikacijo za nadzor prometa po omrežju MRTG ter datotečni strežnik za izmenjavo datotek z Microsoftovimi operacijskimi sistemi SAMBA. S trenutnimi rezultati smo zelo zadovoljni in nameravamo testiranje razširiti tudi na druga področja, kot so postavitve "ORACLE database" strežnika in požarne pregrade.

Kot vidite, v informatiki nimamo časa za dolgočasje. Vedno se najde kakšna nova, boljša, cenejša in oh in sploh zadeva, ki jo je potrebno osvojiti do takšne mere, da jo znamo uporabiti v korist podjetja pri doseganju konkurenčne prednosti na svetovnih trgih. ●

Vaši informatiki
Leon MAKOVEC
Nelson ŠORGO
Sandi KOSMINA

V kraljestvu Inkov

Katja Pevc

Kje začeti? Kako zbrati vtise, ki so še po dobrem mesecu tako živi, pa vendar jih je težko strniti v kratek sestavek?

Sprašujem se, kaj naj napišem o Peruju, o katerem sem toliko let sanjala in sem ga letos končno videla. Naj pišem o čudovitih primerkih arhitekture, ki so jih Inki praktično z golimi rokami zgradili pred 700 in več leti, ali o otrocih, ki si že s petimi leti sami služijo kruh in s katerimi sva včasih delila večerjo?

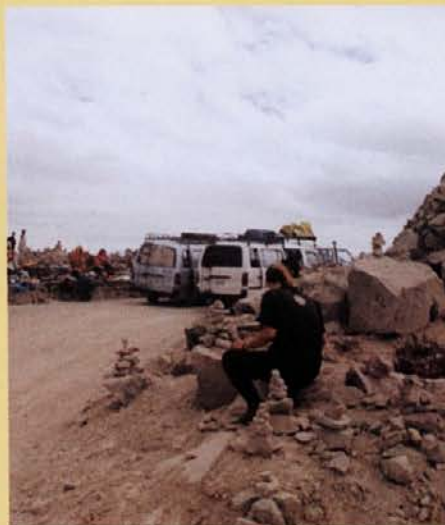
Morda bo najbolje, da odprem dnevnik...

Colca Canyon, 1.9.2002

S kombijem se počasi zibamo proti kanjonu Colca, ki je po pripovedovanjih precej globlji od Gran Canyon.

Kakšna pokrajina! Sam pesek, skale in spet pesek. Na skoraj 4000 m pa se svet zravna in tu jih opazimo: cele črede lam in alpak, ki se pasejo na planoti, poraščeni z mahovimi blazinicami.

Kratek postanek in že se

Med darovanjem gori-bogu

zibamo dalje. V glavah in pljučih že pošteno čutimo višino - zato, ker so naša pljuča preslabo razvita, trdi Lucio, ki se s to potjo spopada vsak drugi dan.

Na 4.800 m se ponovno ustavimo. Iz kombija lezemo kot v počasnem posnetku, saj vsak hitrejši gib povzroči občutek, da bo srce eksplodiralo. Že sama pokrajina je podobna Luni, mi, s svojimi počasnimi gibi, pa sliko še dopolnujemo.

Počasi sedemo na tla, vsak k svojemu kupu kamenja in daruje-

mo apujem (goram- bogovom) možice za srečno pot.

"Pohitite!" kliče Lucio in mi se smejimo. Norca se dela iz nas, ki komaj zmoremo pet korakov na minuto.

"Kondorji vam bodo ušli," pravi. Saj res, kondorji. Kdo ve, če jih bomo zares videli...

Še bolj skeptični postanemo, ko vidimo trumo turistov s fotoaparati. Vendar imamo srečo, kar osem jih s svojimi mogočnimi krili preletava kanjon. Ššššš...,

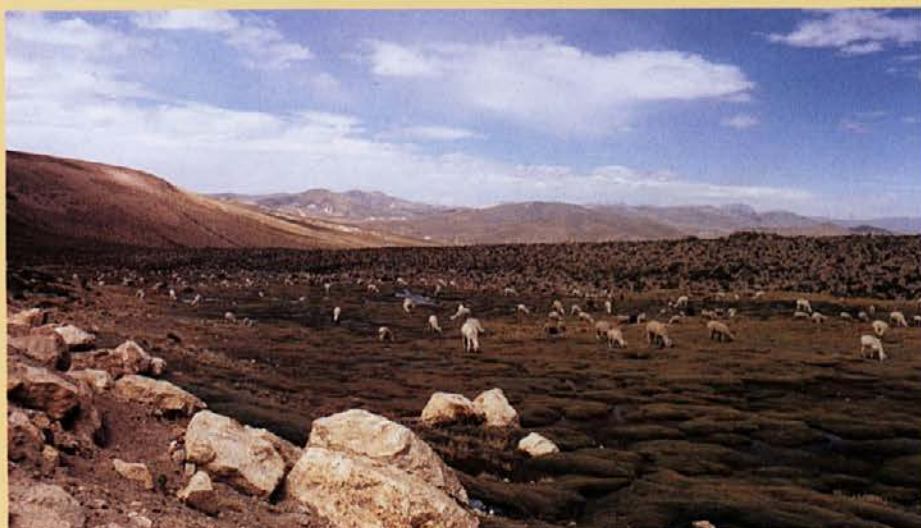
El condor passa...

kot jadralno letalo, ki ti švigne dva metra nad glavo...

Puno, jezero Titicaca, 5.9.2002

Danes naju čaka dvodnevni izlet z ladjico oz. malo večjim čolnom.

Najprej se ustavimo na plava-jočem otoku Santa Maria. Tu še danes živijo predstavniki ljudstva Uros, ki so se umaknili pred stalno sprtimi ljudstvi Colla in Inki. Čeprav se ti že zdavnaj ne kregajo več, Urosi z veliko ➔

Z mahovnimi blazinicami poraščena planota samosvoje lepote

Med nenavadnimi slamnatimi domovi Urosov.

menu rinila v hribe. Tukaj pa je še nalive fantastičen, saj dobiš občutek, da si v deževnem pragozdu.

Počasi se dani in s svetlobo dež ponehava. Še nekaj strmih stopnic proti Sončnim vratom in tu je: Machu Picchu, izgubljeno mesto, ki se sveti v soncu. Nekaj časa kar sedimo in dajemo domišljiji prosto pot... Potem nas vodič preganja do templjev, spalnic, grobnic, sončnih ur... in nam pripoveduje o inkovskem imperiju zlata in krvi.

Lahko bi ostal čisto tiho, saj

◀ potrpežljivostjo vztrajajo v svojih slamnatih domovih.

Malo smo se razgledali, pokramljali z domačini in kmalu krenili dalje do (čisto pravega) otoka Amantani.

Namestili smo se pri lokalnih družinah, ki še danes živijo brez elektrike in tehničnih pripomočkov, in se skupaj sprehodili do templja Pachatata (oče zemlja).

Machu Picchu, 9.9.2002

Lije kot iz škafo in doma še pomislila ne bi, da bi v takem vre-

Skrivnostni tempelj Pachatata sanja o nekdANJI veličini.

Morski lev pozira

stene, vrtovi in vrata govorijo sami...

Islas Balestras, 15.9.2002

Nebo je sivo in Tihi ocean je še bolj zlovešč kot včeraj, ko je sijalo sonce. Prav nič prijetno ni razmišljati o tem, kaj vse plava pod našo barčico, ki drvi proti otokom Balestras, za katere pravi-jo, da so Galapagosi za tiste s tanjšimi denarnicami.

Še sreča, da so blizu in da morski levi, kormorani in pingvini veselo "pozirajo". ➔

Le kdo bi jih mogel pozabiti?

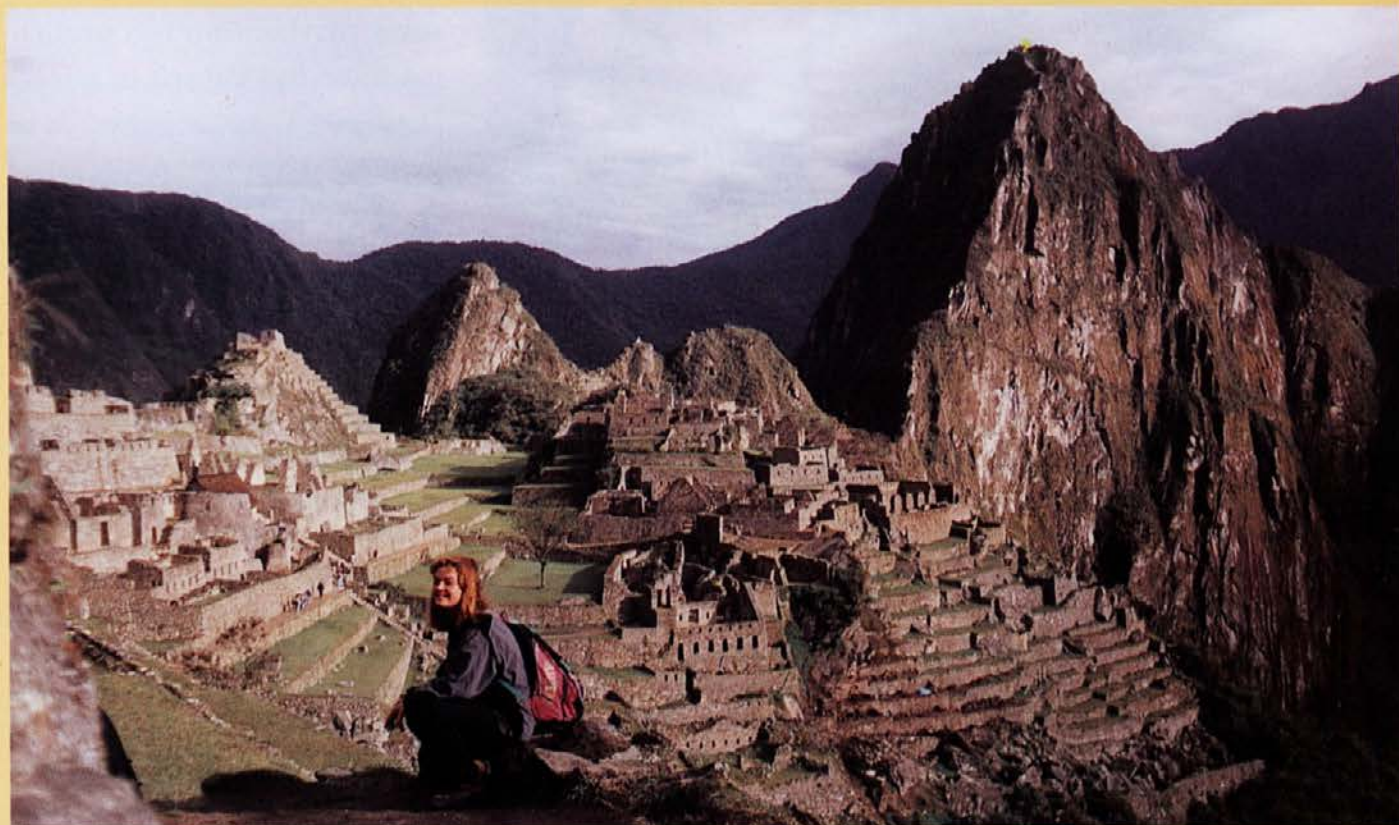
➤ Arica (Čile), 18.9.2002

Še en fantastičen polet čez več kot polovico Čila. Tokrat imava srečo, saj sediva na levi polovici letala in lahko tri ure opazujemo Ande v vsej njihovi mogočnosti.

Počivava, saj naju čakata naporen popoldan in večer v Santiagu, kjer danes praznujejo dan neodvisnosti. Pri bratrancu naju že čakajo gore pečenega mesa in pisco (žganje iz grozdja), ki ga tu nikoli ne zmanjka.

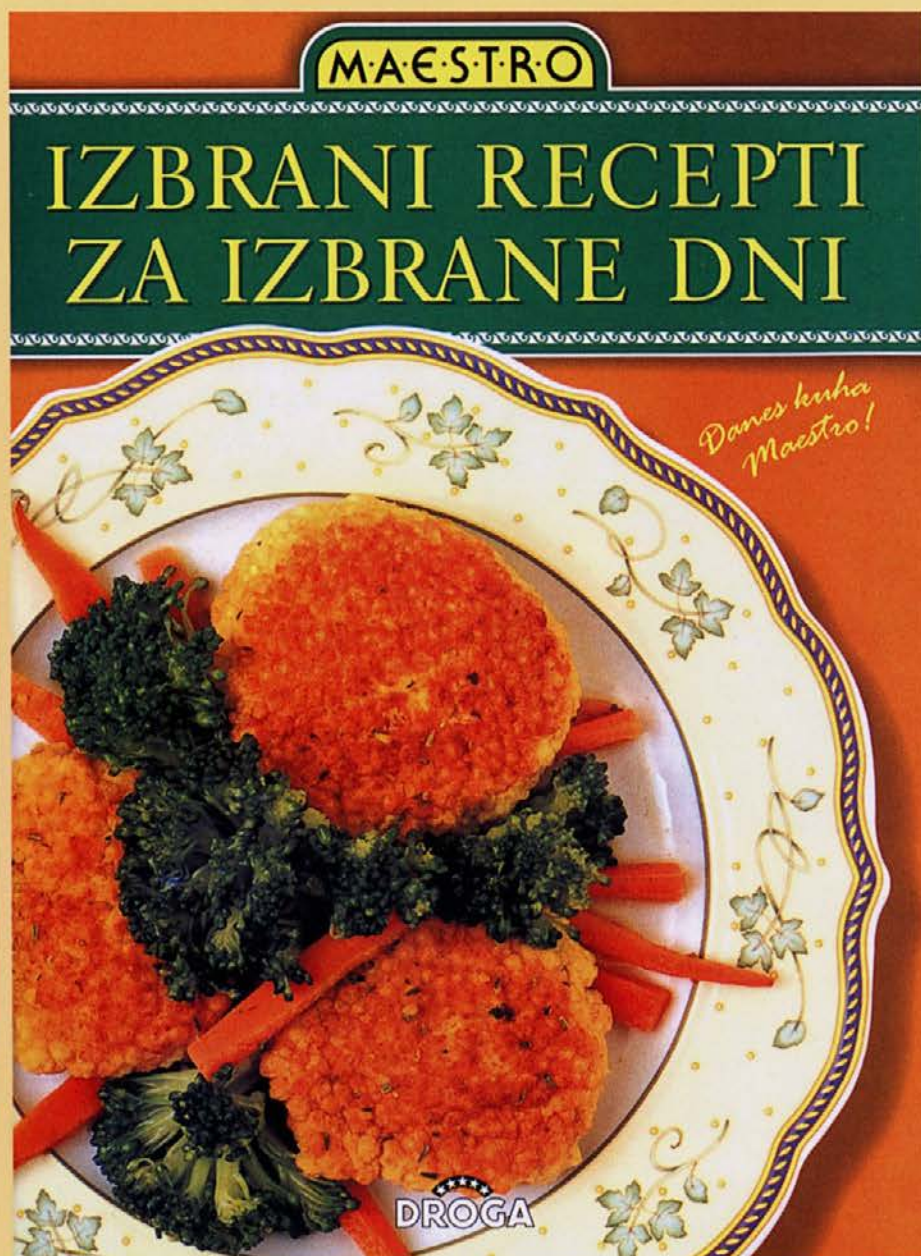
Jutri pa... no, jutri bova verjetno prespala večino 13-urnega poleta in po mesecu nescafeja popila dobro Drogino kavo.

O Peruju in njegovih prebivalcih pa bova sanjala še dolgo, dolgo... ●

Machu Picchu v svoji mračni, skrivnostni, nepopisni lepoti...

Recepti za izbrane dni

Vam morda primanjkuje idej za pripravo slavnostnega menija za božič ali za silvestrsko večerjo?

Pokličite Drogino brezplačno številko 080 1131 in prvih petdeset klicev bomo nagradili s knjižico Maestro-izbrani recepti za izbrane dni.

Knjižica vsebuje 28 bogatih in zanimivih receptov s privlačnimi fotografijami, navedbo kalorij in nasvetom o vinu, ki se jedi prileže. Pohitite! Prazniki so že tu. ●

Marketing

Važno obvestilo za ljubitelje križank

Nagrade za letošnje novoletno križanko, katero objavljamo na 43. strani, podeljuje Krka Zdravilišča d.d. in Novega mesta. Kot že nekajkrat v preteklih letih, je tudi tokrat posredovala naša dolgoletna sodelavka Dragica Mekiš in se ji ob tej priložnosti v imenu vseh

križankarjev zahvaljuemo za trud in pozornost.

Izžrebanci bodo nagrajeni takole:

1. nagrada - weekend paket za dve osebi v enem od Krkinih hotelov.
2. nagrada - kosilo za 4 osebe v hotelu Kristal v Dolenjskih Toplicah.
3. nagrada - 4 karte za vstop v Krkine bazene v Strunjanu.

Če se radi potepate po naši deželi in če vas daljši izleti ne utrujajo (ceste so navsezadnje zelo zmanjšale svet!), poskusite srečo! Čaka vas prijeten konec tedna - ne glede na to, katero nagrado vam bo namenila sreča. ●

Uredništvo

Kaj nam piše v zvezdah za leto 2003

Kozorog

Začetek leta bo tudi tokrat zaznamovalo polaganje računov, ki bo imelo

za posledico tradicionalni lov na grešne kozle. Brez te divjadi bodo namreč težko shajali tisti, ki kljub jasnim navodilom in smernicam radi iščejo pri drugih krivdo za lastne neuspehe. Če ne bodo drugo leto "špricali" seminarjev o kakovostnem vodenju, se jim to ne bo dogajalo. Kar se tiče ugodnosti za zaposlene, nas bo državna zakonodaja spet ugnala v kozji rog. Nenapovedan in nesluten preobrat v kadrovske politiki.

Vodnar

Nastopile bodo poplave smotrskih planov (za naprej) in nesmotrnih analiz (za nazaj). V vrtincih novosti s

področja interne informatike bodo zvođenela še zadnja upanja, da bi kakšno neljubo reč prikrili. Če ne bomo konkurenci (tako domači kot tuji) budno škilili pod prste, o svojih načrtih pa malo tiše govorili, bodo šle po vodi neke izvozne sanje.

Ribi

Čas je silno neugoden za vse, ki ljubijo ribarenje v kalnem: namesto

bogatega ulova se jim namreč obeta čevljev - v zadnjo plat. Kot ribe gladko pa se bomo zmuznili skozi razrtgane mreže tržnih predpisov. Še naprej bodo velike ribe žrle male, kost pa se bo zataknila v grlu nekomu, ki o čem takim niti ne sanja.

Oven

Obdobje zale-tavega ovna je zlasti nevarno za mlade kadre, ki so

polni navdušenja in torej zbujaajo zavist. Med plezanjem po lestvi navzgor torej le previdno: podplati, ki jih vidite na klinu nad sabo, vas morda vodijo, morda pa samo čakajo ugoden trenutek, da vam krepko pohodijo prste. Zvezde odsvetujejo zaletavost tudi vsem, ki mislijo, da njihovih skritih načrtov ni nihče zavohal; naj ne obračajo hrbta nasprotnikom, saj se oven rad zaletava od zadaj in mimogrede trajno poškoduje tisti del telesa, za katerega nekateri tako ljubeče skrbijo.

Bik

Če bo kakšen bik s te ali one državne institucije končno doumel, da

finančno uspešne družbe ne morejo biti v nedogled molzne krave za (posredno) napajanje vseh negospodarskih dejavnosti, bomo morda rešeni vsaj tistih seminarjev, kjer se predavatelji z državnih šol za masten honorar učijo od slušateljev-zaposlenih namesto obratno. Tako se bomo lahko v miru lotili internega izobraževanja in izpopolnjevanja ter iskali odgovore na povsem oprijemljiva vprašanja. Letna skupščina delničarjev bo zakuhal nekaj za to nebesno znamenje značilne razboritosti med nekaterimi delničarji, vendar pa bomo odšli iz arene kot zmagovalci.

Dvojčka

Znani bodo polletni poslovni rezultati, ki bodo imeli - kot se za dvojčka

spodobi - dva obraza: finančnega in komercialnega. V številke, indekse, analize in grafikone zagledani finančniki bodo trepetali za našo prihodnost, bolj stvarni komercialisti pa si bodo meli roke; ti različni pogledi seveda niso nič novega. V vsakem primeru bodo rezultati ugodni, ne bodo pa imeli vpliva na rast osebnih dohodkov.

Rak

V tem času se bomo ukvarjali z najljubšo dejavnostjo - z dopustom

(tudi tisti, ki so svoj regres zapravili že dan potem, ko so ga prejeli). Šefi se bodo zelo intenzivno posvečali svojim podrejenim, saj bodo iskali rešitve za dopustniška nadomeščanja in pri tem ugotavljali, da so bili ukrepi glede tehnoloških viškov preuranjeni. Zaradi dopustov bo nekoliko upadlo število poslovnih obiskov; izjema bodo poslovni partnerji, ki bodo svoj oddih preživljali na Obali in - kot ponavadi - pozabljali, da so tudi Drogini ljudje potrebni počitka. Množila se bodo rakova obolenja denarnic, vendar bo bolečine lajšala misel na septembrski plačilni dan.

Lev

Ker sodobna pravila poslovnega obnašanja in poslovne ➔

◀ odličnosti že dolgo ne dopuščajo več levjega rjojenja na delovnem mestu, so vsi naši nekdanji levi bodisi zapustili Drogo bodisi se prekvalificirali v mačke. Čas dopustov je prav zanje najbolj ugoden, saj v delovnih okoljih ni gneče in je torej malo verjetnosti, da bi jim kdo stopil na rep.

Devica

Kot velja za vse device, bo to čas presenečenj. Po vrnitvi z dopustov bomo namreč ugotovili, da pri konkurenci še zdaleč niso počivali ampak so marljivo brusili kremplje. Zastavili si bomo vprašanje, značilno za devištva naveličane: ali ne bi bilo bolje nekoliko zanemariti teorijo in se raje z vsemi silami posvetiti praksi? Potreben pa bo hiter

ukrep, ali pa nas bodo **CENZURA!** drugorazredni tekmeči.

Tehtnica

Pred vstopom v zadnje četrletje bomo tehtali uspehe in delo prejšnjih treh. Snovi bo kar precej in zelo kakovostna bo, zato se bodo ob tehtnici prerivali vsi, ki se bodo čutili zaslužne za ta ali oni poslovni uspeh. Gneča se bo razgubila šele tedaj, ko bomo tehtali zmote.

Škorpion

To bo že skrajni čas za vse, ki se bodo hoteli pred končnim obračunom otresti kakšne krivde. Zato ne bo manjkalo strupenega pikanja, ki pa razen izdatnega

praskanja ne bo povzročalo preglavic. Prihajalo bo do zamer, ki bi lahko povzročile precej škode; s svojim delom pa jo bodo preprečili tisti zaposleni, ki običajno nimajo ne časa ne priložnosti za zamere.

Strelec

Zdaj bo že povsem jasno, kdo je vse leto streljal kozle in kdo v sredo tarče; tudi tokrat se bomo držali stare navade, da prvih ne bomo javno grajali in drugih ne javno pohvalili. Nastajala bodo tudi prva poslovna poročila, ki bodo zagotovo opravičila naš optimizem. O tem, če bodo tudi primerno prevedena v angleški jezik, pa se zvezde niso hotele izjasniti. S.P. ●

Spregledani koristni predlogi

Namen koristnih predlogov je, da koristijo. Z njimi se torej lahko okoriščamo, kar nam prinese določeno korist, ki je lahko duhovna ali materialna. Koristni predlogi so plod logičnega razmišljanja na delovnem mestu. V nekaterih enotah naše d.d. obrodijo tako obilno, da začne človek resno dvomiti o popolnosti obstoječih internih pravilnikov in sistemih kakovosti. Tako se izkaže stara resnica, da samo tisti, ki ne drži rok križem, lahko ugotavlja pomanjkljivosti delovnega procesa; resnica, ki je trn v peti dela nevajenim teoretikom! Pomanjkanje časa naših zaposlenih je bilo krivo, da je letos nekaj koristnih predlogov zamudilo natečaj za najboljšo zamisel.

Upoštevali jih bomo prihodnje leto, bili pa so takile.

Nini Vsezna je predlagal :

Nadrejeni naj ne bi sedeli v prostorih, kjer je z okna moč nadzorovati izhode iz stavbe. Tako bi preprečili strese, ki jih doživljajo zaposleni, ki zamujajo na delo oziroma ga predčasno zapuščajo (nikoli po lastni krivdi), preprečili pa bi tudi jezo nadrejenih. Koristnost predloga: manj nervoze na delovnih mestih, neskaljeni medsebojni odnosi.

Tine Bistrič je predlagal:

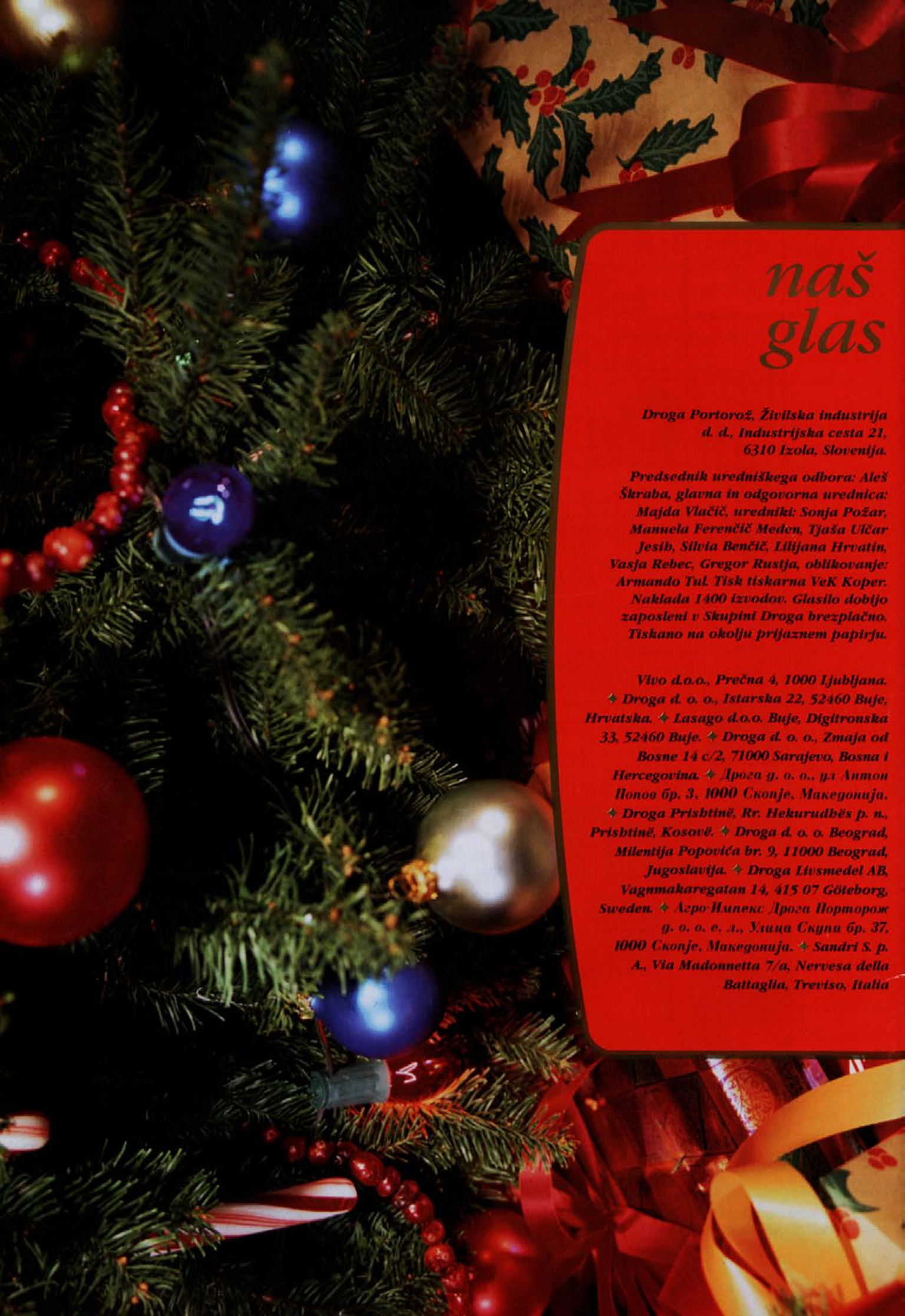
Vsi nadrejeni naj bi se na nekajdnevem seminarju naučili opravljati delo svojih podrejenih. Koristnost predloga: osebne ocene bi postale realne.

Janez Migal je predlagal:

Micka Goflja vsako jutro, ko

pride v službo, najprej po telefonu vošči dober dan vsem svojim številnim tetam, stricem, sestričnam in drugim sorodnikom širom Slovenije in izven njenih meja. Tako v mesecu dni naredi Drogi za približno 100.000 SIT škode oziroma nepotrebnih telefonskih stroškov. Njena plača znaša 150.000 SIT. Janez predlaga, naj Droga oziroma pristojna služba pošlje Micko v suspenz (domov) in ji obenem prizna 50.000 SIT mesečne rente, kar je znesek, katerega Micka "de facto" zasluži vsak mesec. Koristnost predloga: družba bi na ta način vsak mesec prihranila 200.000 SIT in telefonska linija bi bila prosta. S.P. ●

[illegible]

naš glas

*Droga Portorož, Živilska industrija
d. d., Industrijska cesta 21,
6310 Izola, Slovenija.*

*Predsednik uredniškega odbora: Aleš
Škraba, glavna in odgovorna urednica:
Majda Vlačič, uredniki: Sonja Požar,
Manuela Ferenčič Meden, Tjaša Ulčar
Jesih, Silvia Benčič, Liličana Hrvatlin,
Vasja Rebec, Gregor Rustja, oblikovanje:
Armando Tul. Tisk tiskarna VeK Koper.
Naklada 1400 izvodov. Glasilo dobijo
zaposleni v Skupini Droga brezplačno.
Tiskano na okolju prijaznem papirju.*

*Vivo d.o.o., Prečna 4, 1000 Ljubljana.
♦ Droga d. o. o., Istarska 22, 52460 Buje,
Hrvatska. ♦ Lasago d.o.o. Buje, DigiTronska
33, 52460 Buje. ♦ Droga d. o. o., Zmaja od
Bosne 14 c/2, 71000 Sarajevo, Bosna i
Hercegovina. ♦ Droga g. o. o., ul. Anthon
Honoo br. 3, 1000 Ckonje, Makegonuja.
♦ Droga Prishtinë, Rr. Hekurudbës p. n.,
Prishtinë, Kosovë. ♦ Droga d. o. o. Beograd,
Milentija Popovića br. 9, 11000 Beograd,
Jugoslavija. ♦ Droga Livsmedel AB,
Vagnmakaregatan 14, 415 07 Göteborg,
Sweden. ♦ Агро-Инекс Дрога Порторож
г. о. о. е. а., Улица Скупну бр. 37,
1000 Ckonje, Makegonuja. ♦ Sandri S. p.
A, Via Madonnetta 7/a, Nervesa della
Battaglia, Treviso, Italia*